

Onderzoek uitgevoerd door
Intomart GfK bv
te Hilversum

in opdracht van

Gemeente Utrecht

Hilversum, september 2008
19117/MvV/RL

**ONDERZOEK VEILIGHEIDSGEVOEL
HOOG CATHARIJNE/STATIONSGBIED
ACHTSTE METING**

RAPPORT

© Auteursrecht voorbehouden

Deze publicatie en de daarin vermelde resultaten zijn uitsluitend bestemd voor de gemeente Utrecht. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, digitale verwerking of anderszins, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de gemeente Utrecht of Intomart GfK. Bij publicatie van (delen van) het rapport, de daarin vervatte gegevens of verwijzing daarnaar, bijvoorbeeld in de nieuwsmedia of vakliteratuur, is vooraf toestemming van Intomart GfK of de gemeente Utrecht nodig. Over dit rapport en de werkzaamheden die tot het rapport hebben geleid is informatie in te winnen bij Mervin van Veen, telefoon: +31 35 625 84 30.

INHOUD			Pagina
HOOFDSTUK	1.	INLEIDING EN SAMENVATTING	4
I RESULTATEN TOTALE GEBIED			
HOOFDSTUK	2.	ALGEMEEN OORDEEL STATIONSGBIED/HC	8
HOOFDSTUK	3.	VEILIGHEIDSGEVOEL	11
HOOFDSTUK	4.	ZAKEN DIE SAMENHANGEN MET VEILIGHEIDSGEVOEL	14
HOOFDSTUK	5.	BEREIKBAARHEID	21
II RESULTATEN DEELGEBIEDEN			
HOOFDSTUK	6.	VEILIGHEID PER DEELGEBIED	29
BIJLAGEN		Respons Vragenlijst	

1. Inleiding en samenvatting

1.1 Inleiding

Het stationsgebied in Utrecht en het aangrenzende winkelcentrum Hoog Catharijne is een gebied dat dagelijks door veel mensen intensief wordt gebruikt. Om de aantrekkelijkheid van het gebied te optimaliseren, is een scherp en actueel beeld van de leefbaarheid en veiligheid in het gebied onmisbaar.

De Gemeente Utrecht voert daarom met haar samenwerkingspartners sinds 2001 jaarlijks een onderzoek uit. In eerste instantie was dat primair gericht op de opvang van daklozen en verslaafden en de effecten daarvan op (on)veiligheidsgevoelens. Geleidelijk aan is het onderzoek geëvolueerd tot een meer alomvattend onderzoek, gericht op het thema 'leefbaarheid en veiligheid'.

Voorals nu het stationsgebied en de directe omgeving de komende jaren herontwikkeld worden op basis van het Masterplan voor het stationsgebied, blijft veiligheid een belangrijk issue. In deze meting is daarom ook speciale aandacht besteed aan de bouwactiviteiten die nu al in het gebied gaande zijn en de mogelijke relatie hiervan met onveiligheidsgevoelens. Ook kunnen de bouwactiviteiten van invloed zijn op de bereikbaarheid: immers, op locaties waar dit plaatsvindt, wordt het gebied rommeliger.

Voor dit onderzoek zijn drie soorten gebruikers van het gebied onderscheiden:

- Passanten (reizigers en winkelend publiek)
- Werknemers
- Bewoners

De passanten zijn benaderd via het Intomart GfK internetpanel. De werknemers zijn benaderd door een brief aan hun werkgever en de bewoners zijn direct benaderd. Voor de laatste twee groepen is deelname via internet gestimuleerd, maar voor bewoners was het ook mogelijk een schriftelijke lijst op te vragen. Details over de benaderingswijze en een beknopte onderzoeksverantwoording zijn te vinden in de bijlage.

1.2 Samenvatting

Voor een belangrijk deel heeft het uitgevoerde onderzoek een monitorkarakter: trends in leefbaarheid en veiligheid worden gevolgd. Vorig jaar is speciale aandacht gericht op eventuele effecten van de bouwwerkzaamheden, die zijn gestart in het kader van het Masterplan Stationsgebied. Dit jaar zal is gekeken of de invloed van de bouwwerkzaamheden op de beleving van het gebied is toegenomen ten opzichte van 2007.

Beoordeling hele gebied

Het gebied wordt beter beoordeeld op overstappen, winkelen, 'schoon en heel', sfeer en met name veiligheid. De beoordeling van de bereikbaarheid en uitgaan in het gebied zijn gelijk gebleven. De stijgende lijn van het aantal bewoners dat (zeer) tevreden is met hun woonomgeving zet door. Het gebied scoort ten opzichte van 2007 beter op bijna alle beoordeelde punten.

Veiligheid – algemeen

In de periode 2001 tot 2005 was er, door inspanningen en investeringen op dit vlak, sprake van een continue stijging van het veiligheidsgevoel. De afgelopen drie jaar is dit niveau van 2005 gestabiliseerd. In 2008 is er weer sprake van een sterke stijging van de ervaren veiligheid ten opzichte van de voorgaande jaren. Het aantal mensen dat aangeeft zich veilig te voelen is sterk toegenomen.

Tevens is er sprake van een daling van het aantal respondenten dat aangeeft bij incidenten betrokken te zijn geweest. De daling van de subjectieve waarneming van incidenten zet zich door in 2008.

Veiligheid - deelgebieden

De minst veilige deelgebieden zijn, in de beleving van bezoekers, de strook bij het Smakkelaarsveld en de Noordertunnel. Opvallend is dat het gevoel van veiligheid in vijf deelgebieden is verbeterd ten opzichte van 2007 en in geen enkel deelgebied is verslechterd. De Versstraat bij de Hema/Albert Heijn (Godebaldkwartier) is op een aantal punten sterk verbeterd en scoort op bijna alle punten bovengemiddeld.

Vermijdingsgedrag

Overdag worden door bezoekers nauwelijks gebieden vermeden; 's avonds worden er wel gebieden vermeden. Er is echter in 2008 wel een sterke afname van het aantal personen dat 's avonds gebieden vermijdt en het aantal gebieden dat vermeden wordt, met name onder de werknemers. Bij de strook en de zone bij de tram is de afname van het aantal mensen dat deze gebieden 's avonds mijdt, het sterkst. De Noordertunnel is in 2008 het meest gemeden gebied.

Overlast specifieke groepen

Het aantal passanten, bewoners en werknemers dat overlast ervaart van hangjongeren is licht afgenomen. De groep die aangeeft overlast van deze jongeren te ervaren, blijft aanzienlijk.

Er is sprake van sterke afname van het aantal passanten en werknemers dat aangeeft overlast te ervaren van werk- en dagbestedingscentrum de Stek. Voor zorgcentrum de Singel is er juist sprake van een lichte toename.

Bereikbaarheid

De bereikbaarheid van het stationsgebied/Hoog Catharijne blijft in 2008 goed beoordeeld. De algehele beoordeling wordt met een (ruime) voldoende beoordeeld en met name de bereikbaarheid van de winkels en kantoorgedeeltes en het treinstation zijn goed volgens de meeste respondenten. Echter het aantal personen dat aangeeft dat de bereikbaarheid is verslechterd is sterk toegenomen in 2008. Dit hoeft niet perse tegenstrijdig te zijn; respondenten kunnen aangeven dat zij vinden dat de situatie van een aantal bestemmingen is verslechterd, maar deze nog steeds als 'goed' beoordelen.

Er worden in 2008 door meer mensen knelpunten ervaren dan in 2007. Met name de reguliere bezoekers (werknemers en bewoners) ervaren meer knelpunten. Hoewel de drukte net zoals in 2007 het belangrijkste knelpunt is, vormen de bouwwerkzaamheden inmiddels ook een belangrijk knelpunt.

Alternatieve routes

Ongeveer de helft van alle bezoekers van het gebied kiest wel eens een andere route dan de voor hen meest gebruikelijke. Dit geldt vooral voor winkelend publiek, dat veelal minder doelgericht van het gebied gebruik maakt en dus op meer locaties terecht komt. De invloed van de bouwwerkzaamheden op de te volgen route neemt toe ten opzichte van 2007.

Alles overziend kan het volgende geconcludeerd worden:

- Het stationsgebied en Hoog Catharijne wordt op bijna alle beoordeelde punten beter gewaardeerd dan in 2007; er is alleen geen significante verbetering op de punten inrichting en overzichtelijkheid.
- Na de stabilisatie van het veiligheidsgevoel van de afgelopen jaren, is nu sprake van een sterk toegenomen gevoel van veiligheid.
- De invloed van de verbeterde veiligheidsbeleving uit zich ook in sterk afgenomen vermijdingsgedrag 's avonds. Bij de zone rond de tram is de verbetering het sterkst.
- De overlast van hangjongeren is minder dan vorig jaar. De ervaren overlast van werk- en dagbestedingscentrum de Stek neemt sterk af; de overlast van zorgcentrum de Singel is wat toegenomen.
- Het Godebaldkwartier scoort op bijna alle punten beter dan het totale gebied en verbetert sterk op een aantal punten.
- Het gebied dient voor de meeste gebruikers vooral functioneel als winkelcentrum en als startpunt, overstappunt of eindpunt van een verplaatsing.
- De bereikbaarheid blijft goed beoordeeld; de invloed van de bouwwerkzaamheden neemt toe; na de drukte vormt het nu het meest genoemde knelpunt.

I RESULTATEN TOTALE GEBIED

2. Algemeen oordeel stationsgebied/Hoog Catharijne

In dit hoofdstuk komt het algemene oordeel van de respondent over het stationsgebied van Utrecht CS/Hoog Catharijne ten aanzien van een aantal aspecten aan de orde.

2.1 Beoordeling Hoog Catharijne en het stationsgebied op bijna alle aspecten verbeterd. Alleen scores bereikbaarheid en uitgaan blijven gelijk

Hoog Catharijne en het stationsgebied zijn beoordeeld op verschillende aspecten met een rapportcijfer van 1 tot 10 (zie Tabel 2.1). Bijna alle aspecten worden beter beoordeeld ten opzichte van 2007. Overstappen, bereikbaarheid en winkelen blijven in 2008 ruim voldoende scoren. Met name de score van het aspect veiligheid is verbeterd: van een 5,8 in 2007 naar een 6,2 in 2008. Alleen de beoordelingen van sfeer en uitgaan liggen nu nog onder de zes.

Tabel 2.1 Gemiddeld rapportcijfer Hoog Catharijne en stationsgebied

Aspect	2007	2008
Overstappen	7,9	8,0
Winkelen	7,3	7,4
Bereikbaarheid	7,4	7,4
Schoon en heel (per 2003)	5,9	6,2
Veiligheid	5,8	6,2
Sfeer	5,7	5,9
Uitgaan	5,7	5,7

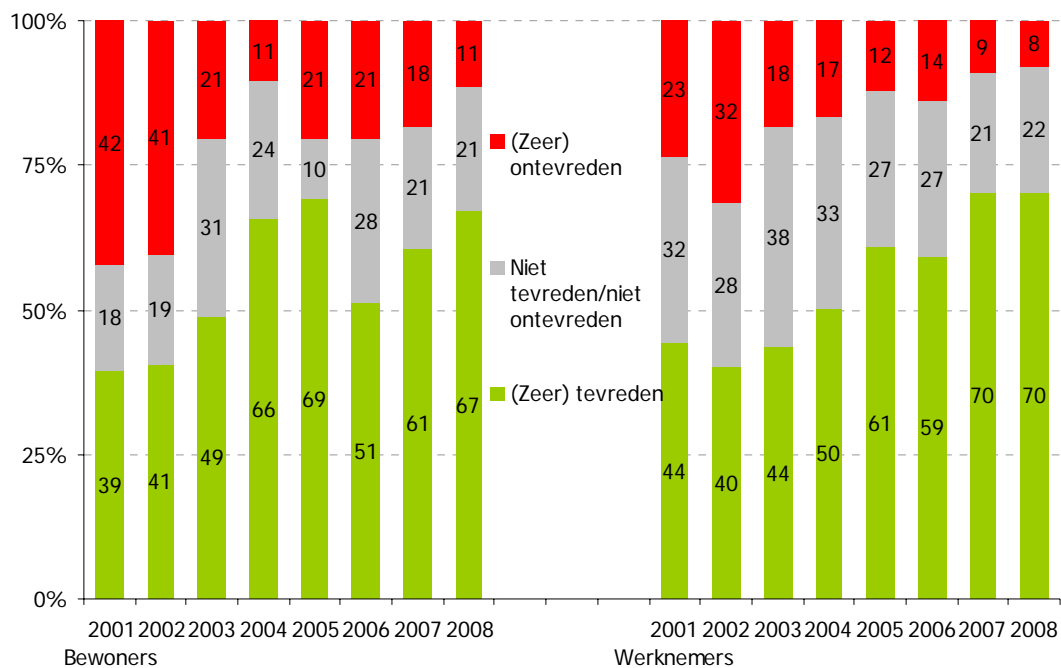
Basis: alle respondenten, gewogen naar type gebruiker

Twee van deze aspecten, te weten de bereikbaarheid en de veiligheid van het gebied, worden in de volgende hoofdstukken nader onder de loep genomen.

2.2 Tevredenheid bewoners neemt toe in 2008

Aan de bewoners en werknemers is gevraagd of en hoe tevreden zij zijn met hun directe werk- dan wel woonomgeving. Het aantal (zeer) tevreden bewoners is gestegen van 61% in 2007 naar 67% in 2008, terwijl het aantal (zeer) ontevreden bewoners juist is afgenomen tot 11%. De tevredenheid van de werknemers liet vorig jaar al een flinke stijging zien van 59% in 2006 naar 70% in 2007. Dit jaar is de tevredenheid onder de werknemers op hetzelfde niveau gebleven.

Figuur 2.1 Tevredenheid met werk- dan wel woonomgeving

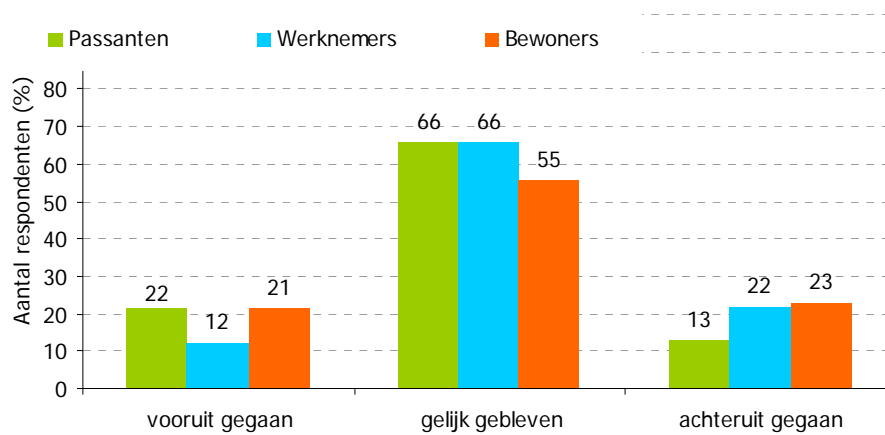

Basis: alle respondenten, gewogen naar type gebruiker.

2.3 Gebied als totaal gaat er volgens de meerderheid niet op voor- of achteruit

Alhoewel op de afzonderlijke aspecten een verbetering valt te zien, oordeelt de meerderheid van de respondenten dat het stationsgebied/Hoog Catharijne *als geheel* de afgelopen 12 maanden niet voor of achteruit is gegaan. Figuur 2.1 laat zien dat ongeveer 2 op de 10 mensen denkt dat het gebied vooruit is gegaan, terwijl een bijna even grote groep vindt dat het gebied juist achteruit is gegaan. Ten opzichte van 2007 is er aan het algemeen oordeel weinig veranderd. Wel opvallend is dat het aantal bewoners dat denkt dat het gebied vooruit is gegaan, is gestegen van 14% in 2007 naar 21% dit jaar.

Figuur 2.2 Algemeen oordeel stationsgebied/Hoog Catharijne

Basis: alle respondenten, gewogen naar type gebruiker.

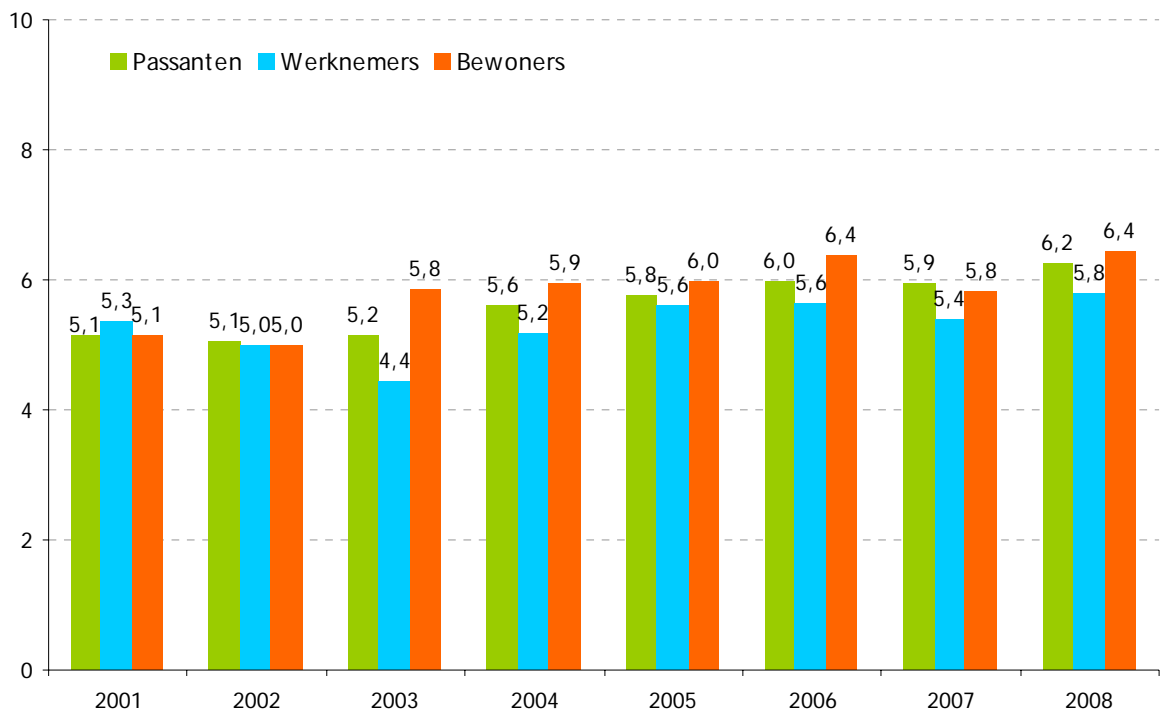
3 Veiligheidsgevoel

In dit hoofdstuk wordt besproken in hoeverre bewoners, werknemers en passanten de veiligheid in het stationsgebied/Hoog Catharijne beoordelen. Daarnaast wordt nagegaan in hoeverre zij zich persoonlijk (on)veilig voelen en in hoeverre dit samenhangt met enkele achtergrondkenmerken van de respondenten.

3.1 Rapportcijfer veiligheid nog steeds matig, maar ligt wel op het hoogste niveau sinds jaren

De stijging van het algemene rapportcijfer voor het aspect veiligheid uit tabel 2.1, is ook terug te zien in het rapportcijfer per type respondent (passanten, werknemers en bewoners). Figuur 3.1 laat zien dat het cijfer voor elk type respondent is gestegen. De beoordeling van de passanten en de werknemers liggen nu op het hoogste niveau sinds 2001 voor deze categorieën (respectievelijk 6,2 en 5,8). Voor de bewoners is het rapportcijfer gelijk aan het hoogste niveau voorheen (een 6,4 uit 2006).

Figuur 3.1 Gemiddeld rapportcijfer veiligheid HC en stationsgebied

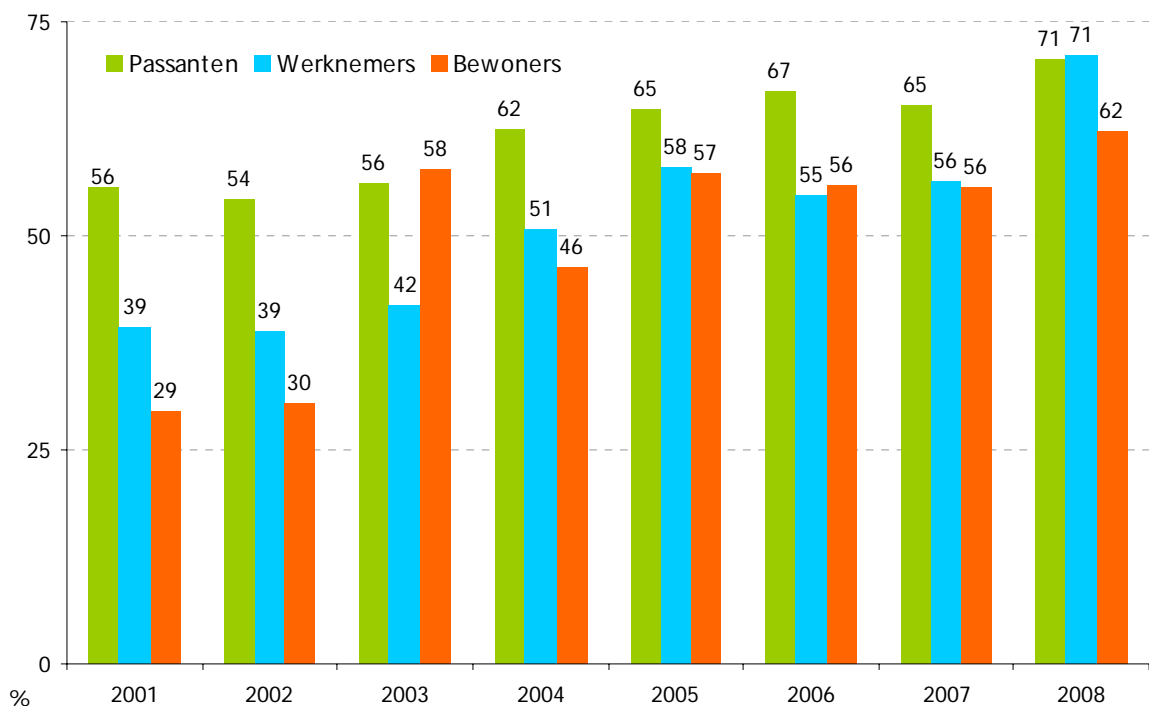
Basis: alle respondenten, gewogen naar type gebruiker.

3.2 Ervaren veiligheid neemt sterk toe, met name onder werknemers

Voorgaande figuur geeft een beeld van de mate waarin respondenten het stationsgebied/ Hoog Catharijne veilig vinden, dus afgezien van het feit of men zich zelf wel of niet persoonlijk (on)veilig voelt (al kan een dergelijk algemeen oordeel uiteraard niet geheel losgezien worden van de persoonlijke ervaring).

Het *persoonlijk ervaren* gevoel van veiligheid in de deelgebieden van Hoog Catharijne en het Station Utrecht Centraal, is weergegeven in Figuur 3.2. Het gaat hier om het percentage mensen dat aangegeven heeft zich veilig te voelen. Nadat de ervaren veiligheid in de afgelopen drie jaar constant is gebleven, is de stijging in 2008 aanzienlijk. Vooral onder de werknemers is het percentage respondenten dat zich veilig voelt sterk toegenomen (van 56% in 2007 naar 71% in 2008). Ook het aantal passanten dat aangeeft zich in één of meer deelgebieden veilig te voelen is toegenomen ten opzichte van de afgelopen jaren en ligt nu ook op 71%. Hoewel het veiligheidsgevoel onder de bewoners ook stijgt (tot 62%), blijft deze groep nog wel achter bij de passanten en werknemers. Voor alle groepen geldt dat de ervaren veiligheid op het hoogste niveau tot nu toe ligt.

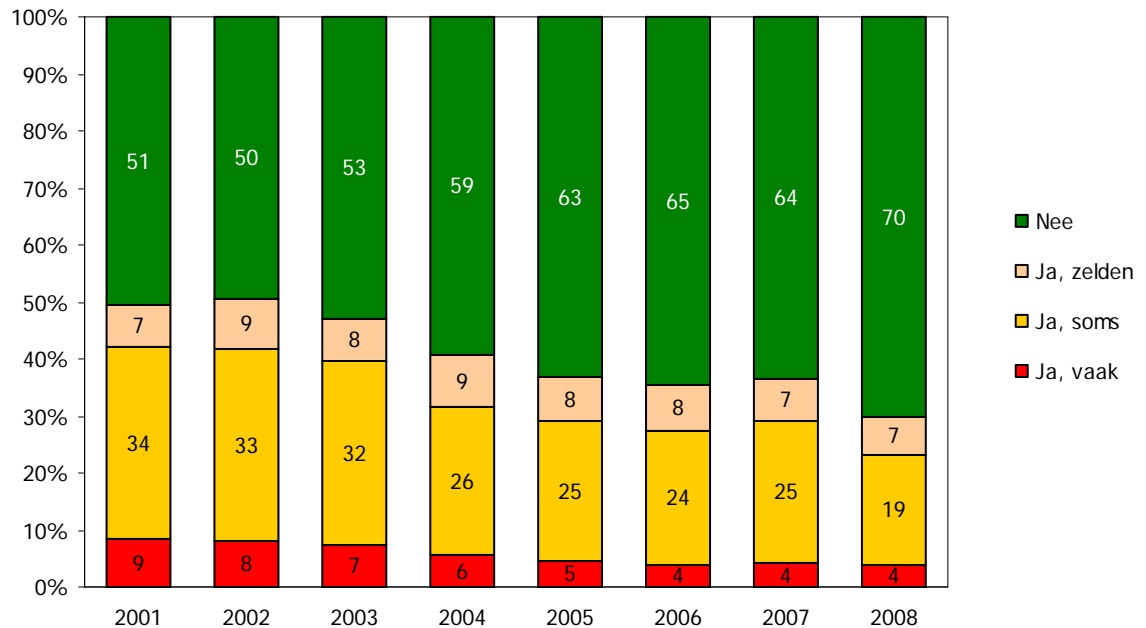
Figuur 3.2 Percentage mensen dat zich veilig voelt

Bron: alle waarnemingen, gewogen naar gebied.

3.3 Stijging aantal personen dat zich nooit onveilig voelt, percentage dat zich vaak onveilig voelt blijft constant

Figuur 3.3 Hoe vaak voelt men zich wel eens onveilig?

Basis: alle waarnemingen, gewogen naar gebied.

Het verbeterde veiligheidsgevoel in 2008 laat zich in figuur 3.3 ook terugzien wanneer er wordt gekeken naar het aantal mensen dat aangeeft zich nooit onveilig te voelen. Nadat het aantal mensen dat aangeeft zich nooit onveilig te voelen de afgelopen jaren constant is gebleven, is er in 2008 sprake van een flinke stijging (van 64% in 2007 naar 70% in 2008). Het percentage mensen dat aangeeft zich vaak onveilig te voelen is echter niet afgenomen.

(On)veiligheidsgevoel naar achtergrondkenmerken

Een analyse van de achtergrondkenmerken van de respondenten in 2008 tegen het veiligheidsgevoel laat de volgende resultaten zien:

- Vrouwen voelen zich gemiddeld vaker onveilig dan mannen.
- Hoe meer incidenten men heeft meegemaakt, hoe vaker men zich onveilig voelt.
- Hoe vaak men zich onveilig voelt in een gebied en of men vindt dat het gebied vooruit of achteruit is gegaan is duidelijk gerelateerd. Mensen die vinden dat het gebied vooruit is gegaan voelen zich veiliger, terwijl mensen die vinden dat het gebied achteruit is gegaan zich juist vaker onveilig voelen.

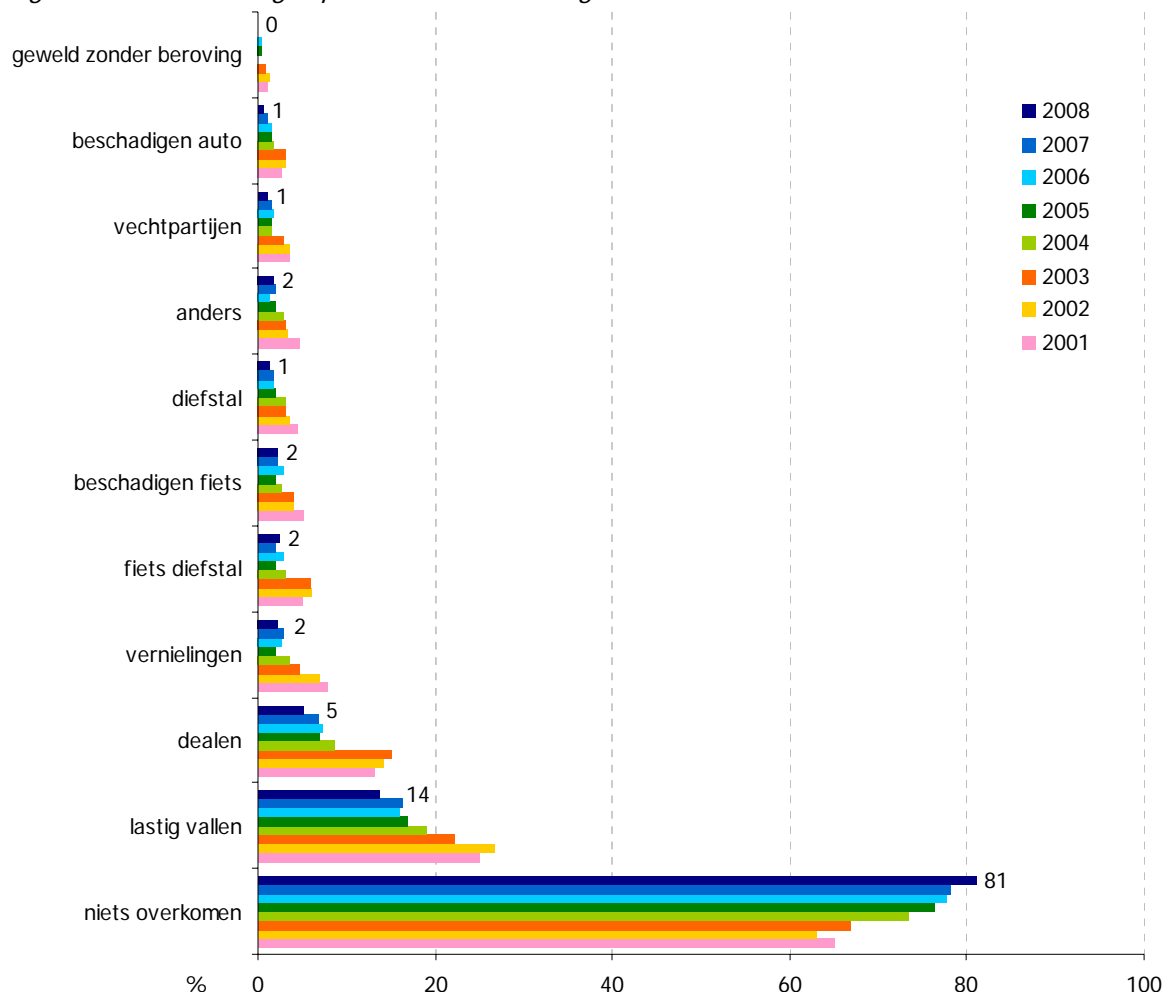
4 Zaken die mogelijk met (on)veiligheidsgevoel samenhangen

In dit hoofdstuk worden enkele aspecten behandeld die mogelijk samenhangen met het (on)veiligheidsgevoel. Het gaat daarbij om incidenten die men zelf heeft meegemaakt, voorvallen waarvan men het idee heeft dat die voorkomen, de (voorzieningen voor) daklozen/verslaafden en rondhangende jongeren.

4.1 Daling betrokkenheid bij incidenten in 2008

In Figuur 4.1 valt te zien dat 81% van de mensen niets is overkomen in 2008. Dit betekent tegelijkertijd een daling van 3% ten opzichte van vorig jaar van het aantal mensen dat wel een incident heeft meegemaakt. Deze afname wordt vooral veroorzaakt doordat minder mensen aangeven te zijn lastig gevallen in de afgelopen 12 maanden (van 17% in 2007 naar 14% in 2008). Daarnaast is het aantal mensen dat ziet dat er gedeald wordt afgenomen van 7% tot 5%. De overige gemelde incidenten verschillen nauwelijks ten opzichte van de voorgaande jaren. Deze incidenten komen sowieso minder frequent voor dan de eerdergenoemde incidenten.

Figuur 4.1 In de afgelopen 12 maanden meegemaakte incidenten

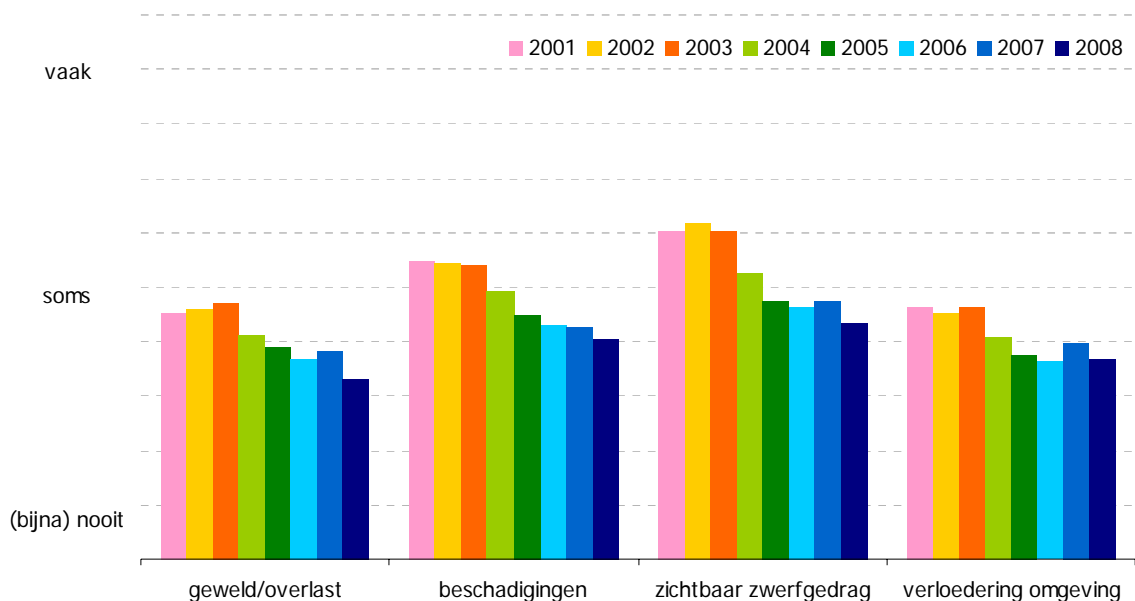
Basis: alle waarnemingen, gewogen naar gebied.

4.2 Afname van de subjectieve waarneming van incidenten tot 2007 lijkt een vervolg te vinden in 2008; onveiligheidsgevoel hangt sterk samen met de waarneming van geweld en overlast, zichtbaar zwerfgedrag, de inrichting van het gebied, verloedering en beschadigingen

Van een 26-tal vervelende voorvallen die zouden kunnen voorkomen, heeft men aangegeven hoe vaak men denkt dat deze in een bepaald gebied voorkomen. Daarnaast heeft men aangegeven hoe prettig of juist onplezierig men de inrichting in dat gebied vindt. De uitkomsten van deze vragen zijn gecompriëerd tot een vijftal groepen¹. De uitkomsten worden weergegeven in Figuur 4.2 en 4.3.

Tot 2007 was er een afname te zien voor de inschatting naar de frequentie van de verschillende voorvallen, geweld/overlast, beschadigingen, zichtbaar zwerfgedrag en verloedering van de omgeving. Hoewel er in 2007 sprake was van een lichte stijging van het waargenomen geweld/overlast, zichtbaar zwerfgedrag en verloedering van de omgeving, neemt de inschatting naar het voorkomen van deze incidenten in 2008 juist sterk af. De inschatting naar de frequentie van het voorkomen van geweld en overlast, beschadigingen en zichtbaar zwerfgedrag ligt zelfs lager dan in 2006. De afnemende trend lijkt zich voort te zetten in 2008.

Figuur 4.2 Inschatting naar frequentie voorkomen incidenten

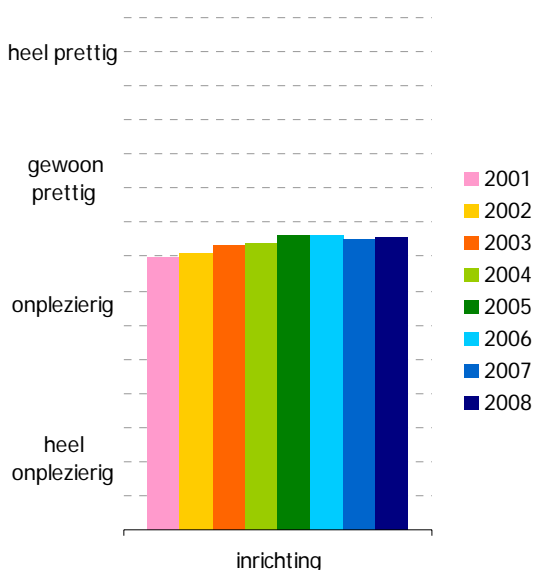

Basis: alle waarnemingen, gewogen naar gebied.

¹ Dit is gedaan met behulp van een statistische techniek, Principale Componenten Analyse (PCA). Meer informatie hierover is te vinden in de bijlage

De fysieke inrichting van de verschillende gebieden beoordeelt men de afgelopen jaren over het algemeen tussen onplezierig en gewoon prettig in, maar dan wel meer richting gewoon prettig. Op het oordeel over de inrichting valt in 2008 nauwelijks verschil te zien met het oordeel van de afgelopen drie jaar.

Figuur 4.3 Oordeel inrichting

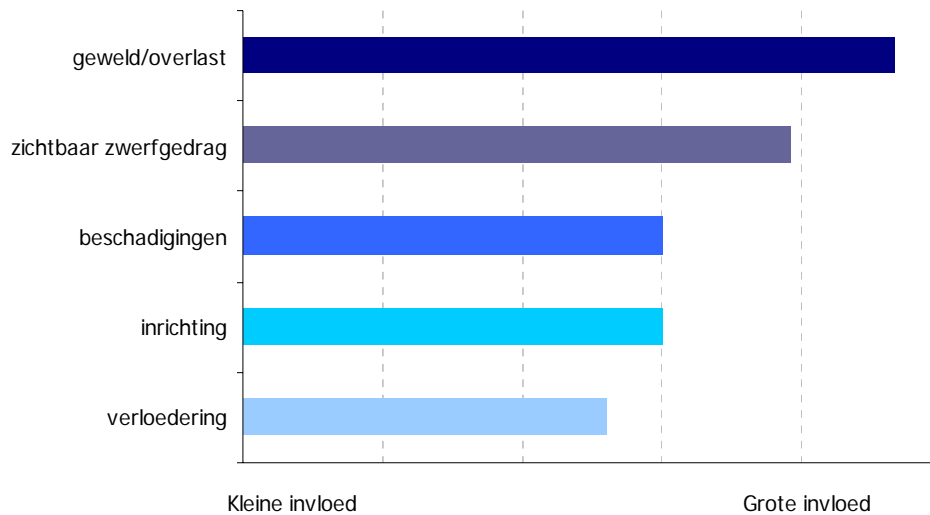

Basis: alle waarnemingen, gewogen naar gebied.

Hierboven zijn verschillende potentiële voorvallen en de inrichting van de omgeving besproken. Figuur 4.4 geeft de samenhang weer tussen aan de ene kant deze voorvallen en de inrichting van het gebied en aan de andere kant het gevoel van onveiligheid dat men ervaart. De gegevens zijn verkregen met een statistische analyse, gebaseerd op de correlatie (onderlinge samenhang) tussen het onveiligheidsgevoel en de in de voorgaande paragraaf genoemde zaken die daar mogelijk mee samenhangen.

Onveiligheidsgevoel hangt in 2008 net zoals in 2007 het sterkst samen met de perceptie van geweld/overlast, zoals het idee dat berovingen met geweld voorkomen, dat men lastig gevallen wordt, vechtpartijen of dat er gedeald wordt (Figuur 4.4). Op de tweede plaats volgt zichtbaar zwerfgedrag. Onder zichtbaar zwerfgedrag wordt onder andere verstaan rommel en vuil, rondhangen van verslaafden, zichtbaar drugsgebruik en bedelen. Ten derde is er een verband tussen de inrichting, zoals onoverzichtelijke (loop)routes en de aanwezigheid van hoekjes en nisjes, en gevoel van veiligheid. De verloederding van de omgeving, zoals bekladding, achterstallig onderhoud en geluidsoverlast, is ook gerelateerd aan het veiligheidsgevoel. Opvallend is dat in 2008 beschadigingen van bijvoorbeeld auto's en fietsen sterker samenhangt met een gevoel van onveiligheid, dan in 2007.

Figuur 4.4 Zaken die met onveiligheidsgevoel samenhangen, in volgorde van belangrijkheid

Basis: alle waarnemingen 2008

4.3 Bijna iedereen komt wel eens in aanraking met verslaafden, overlast de Stek neemt sterk af

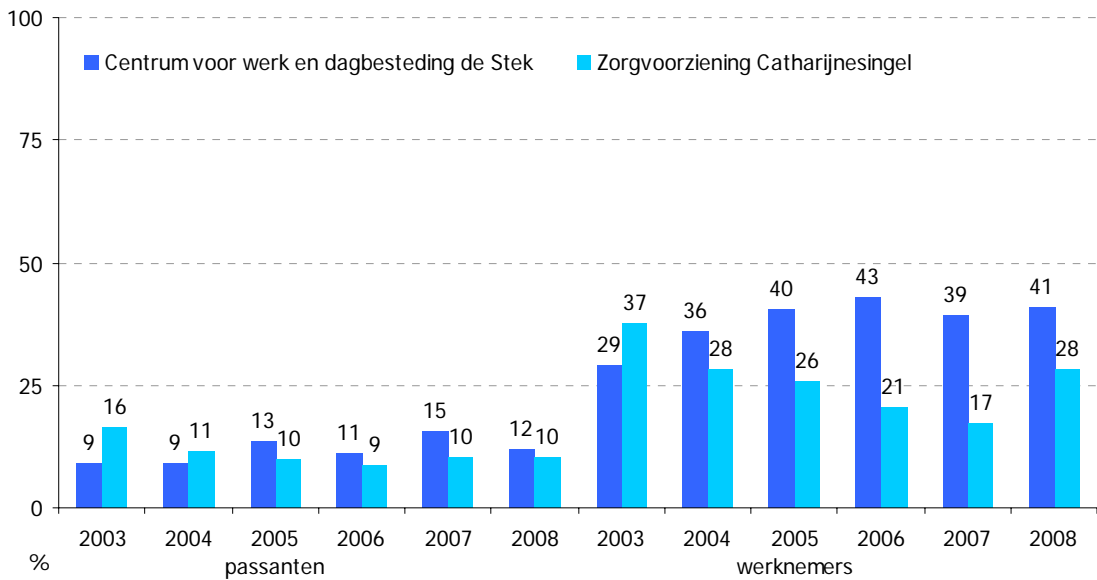
Het zichtbare zwerfgedrag is nader in kaart gebracht in tabel 4.1. Meer dan 4 op de 5 respondenten (84%) zegt wel eens aangesproken te zijn om een daklozenkrant te kopen. Meer dan tweederde (68%) is wel eens om geld gevraagd, terwijl 42% wel eens verslaafden drugs heeft zien gebruiken. Deze cijfers liggen iets lager dan in 2007 (respectievelijk 87%, 74% en 50%).

Tabel 4.1 Ervaringen met daklozen/verslaafden (2008)

Ervaring	Aandeel respondenten (%)
Wel eens aangesproken om daklozenkrant te kopen	84
Wel eens gevraagd om geld	68
Wel eens verslaafden drugs zien gebruiken	42

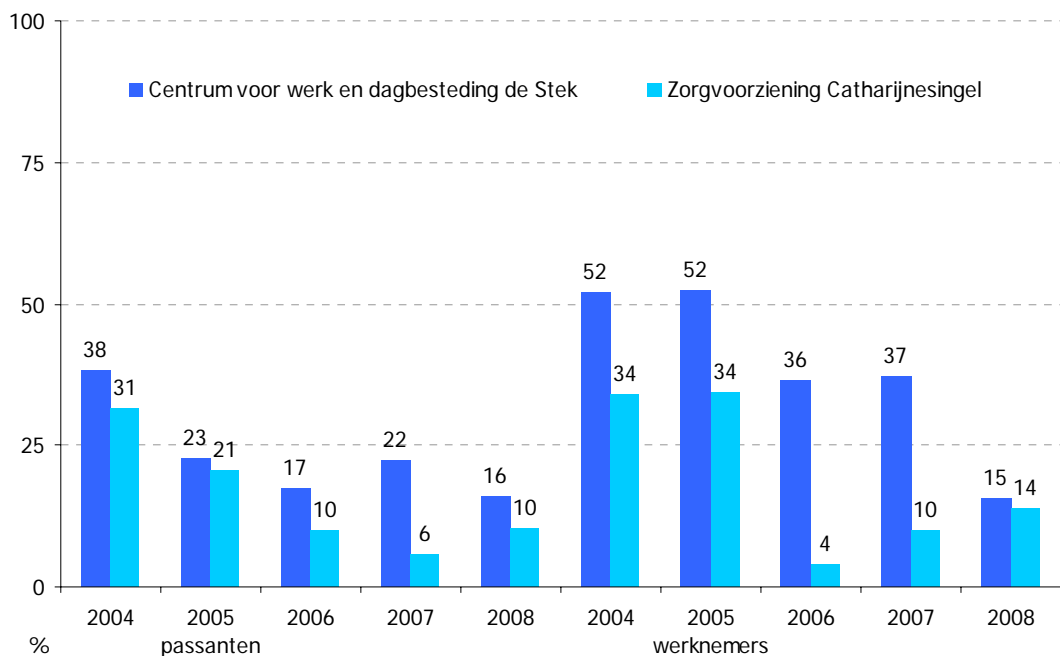
Het stationsgebied kent momenteel twee voorzieningen voor daklozen/verslaafden (Zorgcentrum de Singel aan de Catharijnesingel en centrum voor werk en dagbesteding de Stek aan de van Sijpesteijkade). Hoewel in figuur 4.5 valt te zien dat de bekendheid met de zorgvoorzieningen onder de passanten in 2008 licht af is genomen, is de bekendheid onder de werknemers juist toegenomen. De bekendheid van zorgvoorziening De Singel is voor de werknemers sterk toegenomen ten opzichte van 2007 (van 17% naar 28%), terwijl de bekendheid de afgelopen jaren juist was afgenomen.

Figuur 4.5 Aandeel respondenten (%) dat de specifieke zorgvoorzieningen kent

Basis: alle respondenten die een zorgvoorziening kennen, gewogen naar type gebruiker.

Figuur 4.6 Aandeel respondenten (%) dat overlast ervaart van een zorgcentrum

Basis: alle respondenten die een zorgvoorziening kennen, gewogen naar type gebruiker.

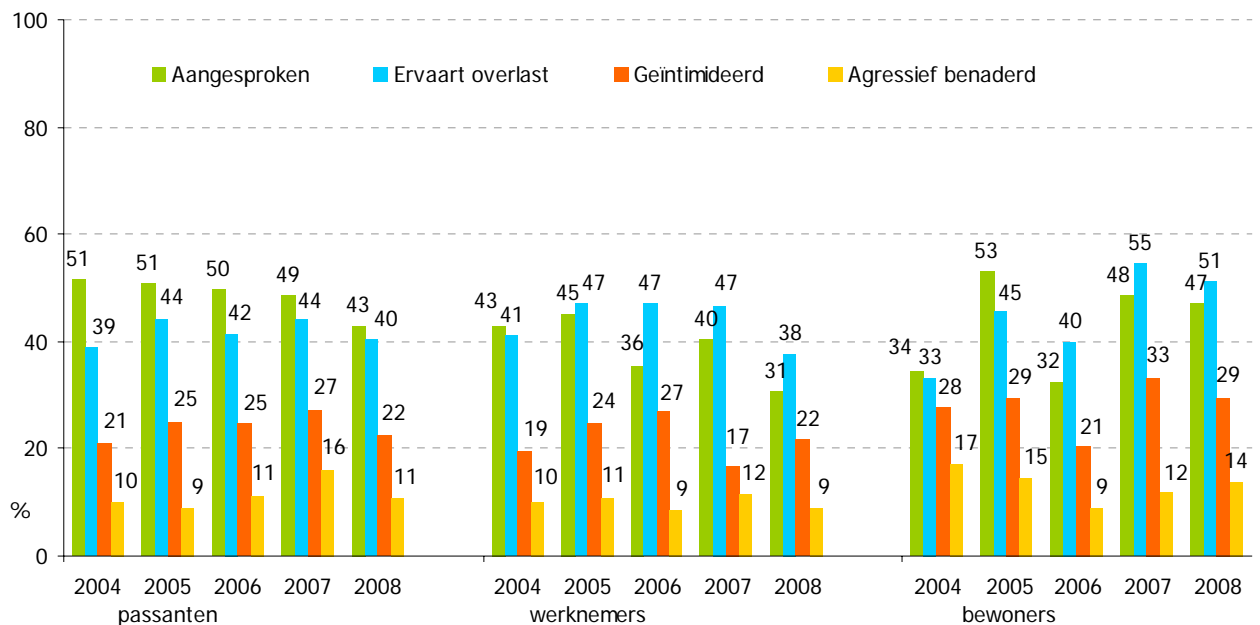
Aan de mensen die een zorgvoorziening kennen, is gevraagd of zij er overlast van ervaren. De overlast van werk- en dagbestedingscentrum de Stek vertoont een daling in 2008 ten opzichte van vorig jaar voor de passanten tot 16%. Onder de werknemers is de daling indrukwekkend: slechts 15% zegt in 2008 overlast van centrum de Stek te ervaren tegen 37% vorig jaar. De overlast van zorgvoorziening de Singel neemt echter wel toe: 10% van de passanten en 14% van de werknemers geeft aan overlast van zorgcentrum de Singel te ervaren.

4.4 Lichte afname van overlast van hangjongeren

Ruim 9 op de 10 (93%) van de mensen geeft aan wel eens jongeren doelloos te zien rondhangen in Hoog Catharijne of het stationsgebied. Bewoners ervaren de meeste overlast van deze hangjongeren (51%), terwijl ook een groot gedeelte van de passanten en werknemers overlast ervaart (respectievelijk 40% en 38%). Dit is een daling voor elk type respondent ten opzichte van 2007.

De overlast bestaat vooral uit het feit dat mensen worden aangesproken door deze hangjongeren: dit geldt vooral de passanten (43%) en bewoners (47%). Onder de werknemers wordt ongeveer 3 op de 10 (31%) aangesproken door deze jongeren. Ook hier betekent dit een daling voor alle type ondervraagden vergeleken met vorig jaar. Er is sprake van een afname van het aantal passanten (22%) en bewoners (29%) die wel eens geïntimideerd is door hangjongeren; onder de werknemers is dit aantal juist toegenomen (22%). Ongeveer 1 op de 10 (11%) geeft aan wel eens agressief benaderd te zijn door hangjongeren.

Figuur 4.7 Aandeel respondenten (%) dat overlast ervaart van hangjongeren

Basis: alle respondenten, gewogen naar type gebruiker.

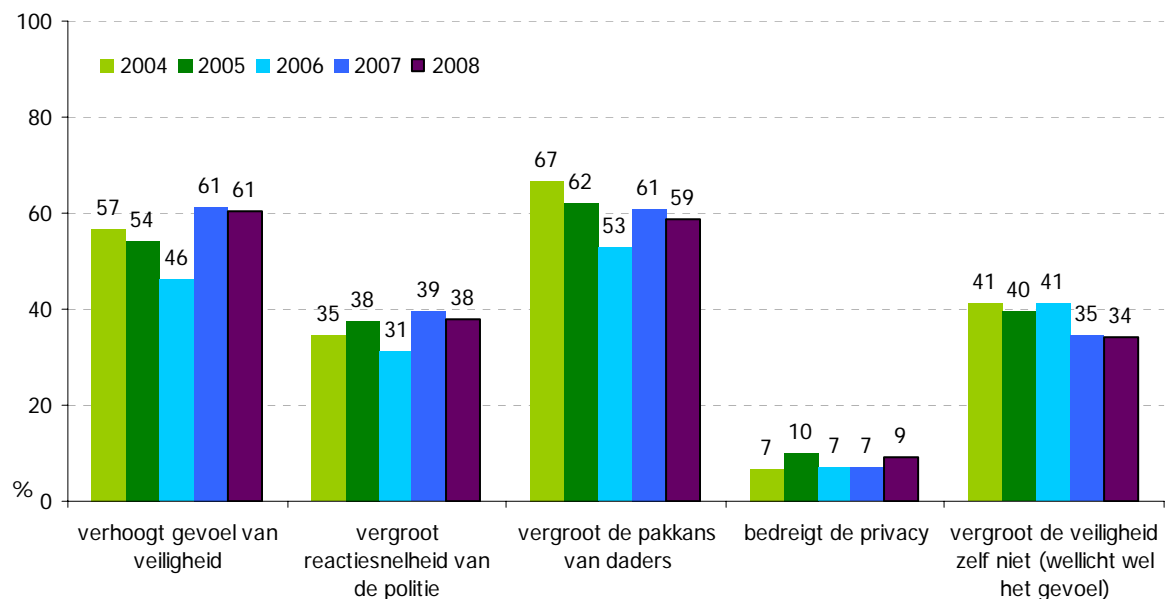
Er is gevraagd de jongeren te beschrijven die doelloos rondhangen. Daarbij kon men de jongeren vrijelijk omschrijven en meerdere zaken noemen, de antwoorden zijn achteraf gecategoriseerd. De volgende omschrijvingen werden het meest gegeven: allochtone jongeren, jongeren die niets te doen hebben en/of zich vervelen en "normale hangjongeren".

4.5 Cameratoezicht verhoogt volgens respondenten vooral het veiligheidsgevoel

In Hoog Catharijne en het stationsgebied worden camera's ingezet om de veiligheid te verhogen. Aan de respondenten is een aantal vragen over de inzet van camera's gesteld. Driekwart van de mensen (75%) is zich bewust van het gebruik van deze camera's in de publiekstoegankelijke ruimtes. Dit betekent een lichte stijging ten opzichte van 2007 (71%). In 2008 worden er gemiddeld 2.1 plaatsen genoemd, wanneer er wordt gevraagd naar specifieke deelgebieden waar men wel eens camera's heeft gezien. In 2007 lag dit aantal op 1.9 plaatsen, net als in 2006.

Ruim tweederde van de respondenten (68%) die zich bewust is van camera's noemt het NS-station als locatie waar ze wel eens camera's hebben gezien. In 2007 werd dit gebied door 64% van de ondervraagden genoemd. Na het stationsgebied wordt Hoog Catharijne (het overdekte winkelgedeelte en buiten langs de gebouwen zelf) het meest genoemd (56%). Dit aantal is iets hoger dan het voorgaande jaar (50%). Op de derde plaats komt het busstation, waarvan 37% van de mensen aangeeft wel eens een camera te hebben gezien. Dit is evenveel als in 2007.

Figuur 4.8 Het effect van cameratoezicht (% respondenten)

Basis: alle respondenten, gewogen naar type gebruiker.

Uit Figuur 4.8 blijkt dat het beeld dat mensen over cameratoezicht in het gebied rond Hoog Catharijne hebben, nauwelijks is gewijzigd ten opzichte van vorig jaar. 6 op de 10 respondenten meent dat de aanwezigheid van camera's op Hoog Catharijne en het stationsgebied het gevoel van veiligheid verhoogt en dat het de pakkans van daders verhoogt. Daar staat tegenover dat ruim eenderde (34%) van de ondervraagden denkt dat het de veiligheid zelf niet vergroot. Dit gevoel leeft met name sterk onder de bewoners (55%) en in mindere mate bij de werknemers (38%) en de passanten (31%).

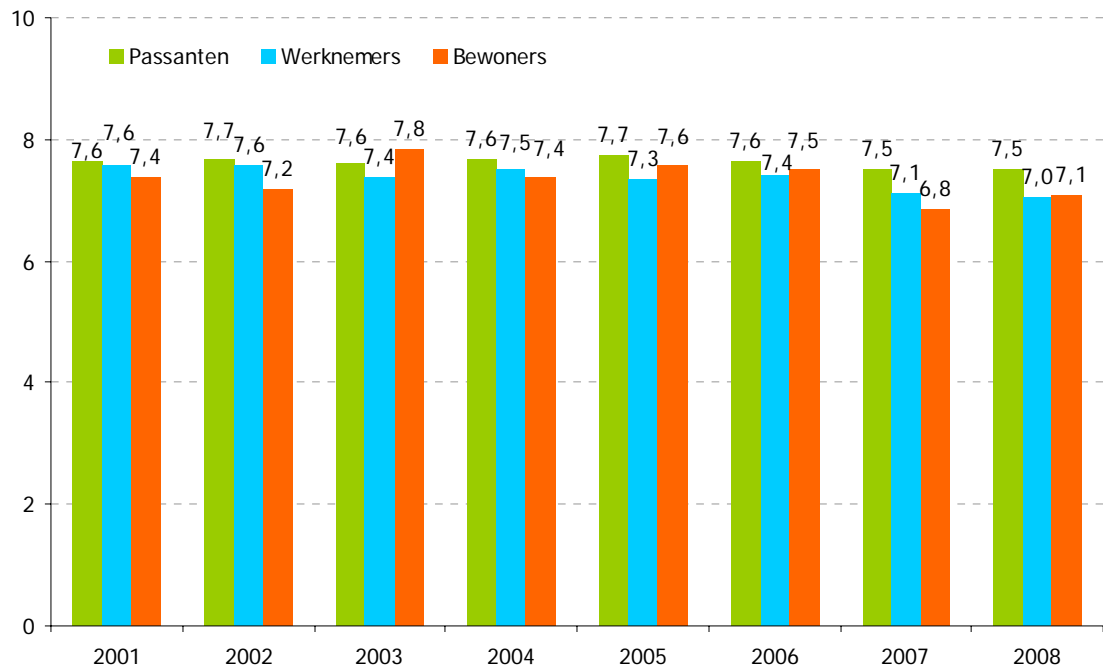
5. Bereikbaarheid

De werkzaamheden op en rond het stationsgebied van de afgelopen periode hebben naar alle waarschijnlijkheid een effect op de bereikbaarheid van het stationsgebied. Om na te kunnen gaan in hoeverre passanten, werknemers en bewoners hinder ondervinden van de werkzaamheden bij het bereiken van hun bestemming, is sinds de meting van 2007 een aantal vragen hierover gesteld. In deze paragraaf worden de resultaten van deze vragen gepresenteerd en wordt bekeken in hoeverre de door de respondenten ervaren bereikbaarheid van een aantal plekken in het stationsgebied van Utrecht Centraal door de werkzaamheden is beïnvloed.

5.1 Rapportcijfer bereikbaarheid nagenoeg gelijk aan 2007, iets betere beoordeling bewoners

De passanten beoordelen de bereikbaarheid van het stationsgebied en Hoog Catharijne met een ruime voldoende; gemiddeld een 7,5 wat gelijk is aan het cijfer van 2007. Het cijfer dat de werknemers aan de bereikbaarheid toekennen is eveneens vergelijkbaar aan vorig jaar (een 7,0 tegenover een 7,1 in 2007). Het cijfer dat de bewoners aan de bereikbaarheid geven is een 7,1. Dit is iets hoger dan in 2007 (6,8). Hoewel de beoordeling gelijk is gebleven aan vorig jaar, is er toch sprake van een lichte daling sinds 2001.

Figuur 5.1 Gemiddeld rapportcijfer bereikbaarheid HC en stationsgebied

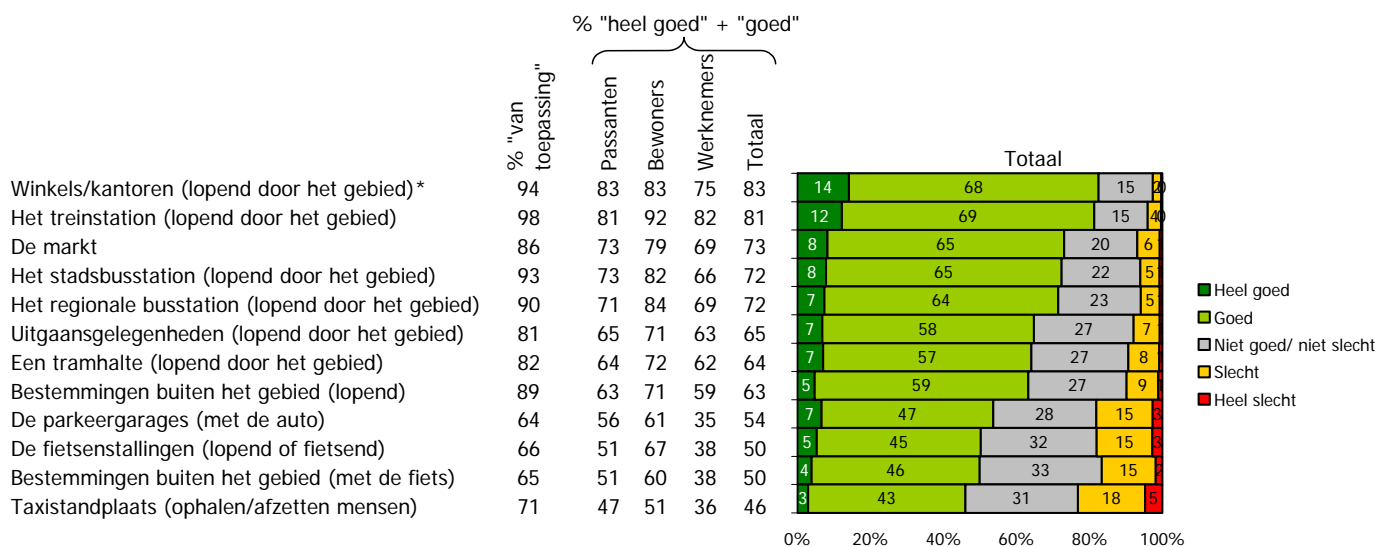

Basis: alle respondenten, gewogen naar type gebruiker.

5.2 Bereikbaarheid van de winkels/kantoren en het treinstation het best beoordeeld

Figuur 5.2 geeft voor een aantal bestemmingen in en rond het stationsgebied het oordeel van de respondenten over de bereikbaarheid. De getoonde cijfers hebben betrekking op degenen voor wie de bestemmingen in kwestie van toepassing zijn. In de eerste kolom is te zien voor welk percentage van het totale aantal respondenten de betreffende bestemmingen van toepassing zijn. De percentages "heel goed" en "goed" bij elkaar opgeteld zijn voor alle groepen (passanten, bewoners, werknemers) afzonderlijk weergegeven.

Figuur 5.2 Bereikbaarheid van diverse bestemmingen²

De bereikbaarheid van de winkels en kantoren en het treinstation wordt zeer goed beoordeeld: respectievelijk 83% en 81% beoordeelt dit als (heel) goed. De markt en de beide busstations worden door meer dan 7 op de 10 als goed te bereiken beoordeeld (respectievelijk 73%, 72% en 72%). De fietsenstallingen en de bestemmingen buiten het gebied³ worden door slechts de helft van de respondenten als (heel) goed bestempeld. Het taxiplatform is volgens de ondervraagden het slechts te bereiken; slechts 46% beoordeelt de bereikbaarheid als (heel) goed. Er zijn geen noemenswaardige verschillen in de beoordeling van de bereikbaarheid van de bestemmingen in 2007 en 2008.

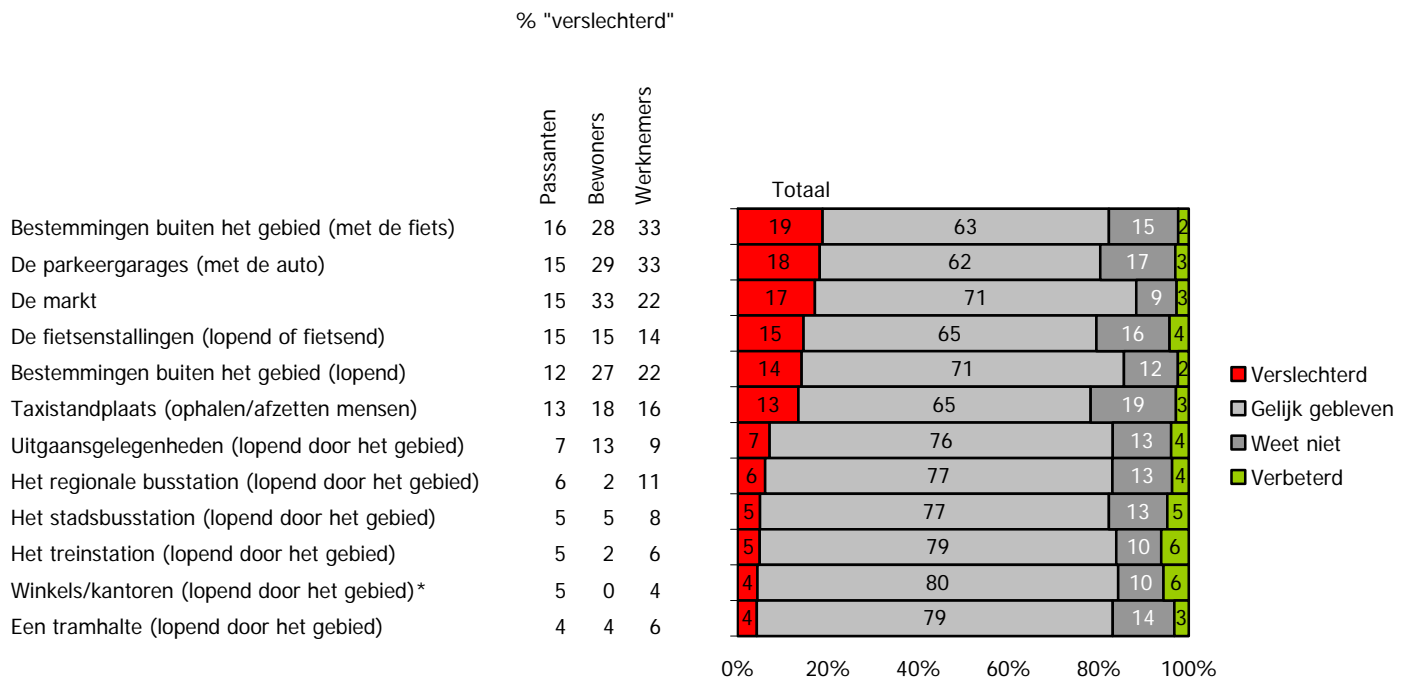
² De optelling van de categorieën "goed" en "heel goed" in de kolom "totaal" van de grafiek kan door afrondingsverschillen iets anders zijn dan wanneer lezer de percentages uit de grafiek zelf op zou tellen.

³ Het stationsgebied als doorgangsgebied is aangegeven als "bestemmingen buiten het gebied".

5.3 Perceptie van bereikbaarheid van een aantal bestemmingen verslechterd

Naast een oordeel over de huidige bereikbaarheid van de gebieden is gevraagd in hoeverre men de bereikbaarheid ten opzichte van het jaar ervoor verbeterd, verslechterd of gelijk gebleven vindt.

Figuur 5.3 Ontwikkeling van de bereikbaarheid van diverse bestemmingen

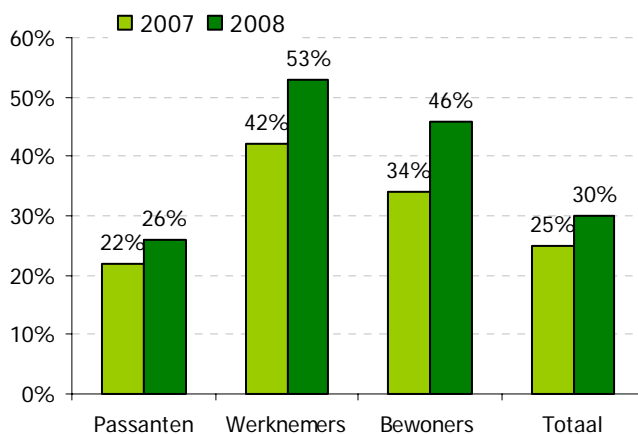
In figuur 5.3 is te zien dat de meeste mensen van mening zijn dat de bereikbaarheid van de diverse bestemmingen in en rondom Hoog Catharijne noch verbeterd noch verslechterd is. Bijna 2 op de 10 (19%) geeft aan dat de bereikbaarheid van bestemmingen buiten het gebied met de fiets is verslechterd ten opzichte van het jaar ervoor. In 2007 werd deze bestemming ook door de meeste respondenten genoemd als zijnde verslechterd (14%). Opvallend is dat 18% van de respondenten aangeeft dat de bereikbaarheid van de parkeergarages slechter is dan het jaar ervoor; in 2007 lag dit aantal slechts op 8%. Ook de bereikbaarheid van de markt wordt door meer mensen slechter ingeschat dan vorig jaar (17% in 2008 tegenover 13% in 2007). Voor deze drie bestemmingen geldt dat vooral de bewoners en werknemers aangeven dat de bereikbaarheid is verslechterd.

5.4 Toename in perceptie aantal knelpunten, bouwwerkzaamheden belangrijk knelpunt

Sinds 2007 is een aantal vragen over de bereikbaarheid opgenomen in het rapport. Daarin wordt de respondenten gevraagd naar de mate waarin zij knelpunten ervaren in de bereikbaarheid van bepaalde bestemmingen in het stationsgebied en Hoog Catharijne en wat deze knelpunten dan precies zijn. Hieronder staan de resultaten voor 2008 gepresenteerd. Daarnaast kan worden gekeken of de knelpunten verschillen ten opzichte van vorig jaar.

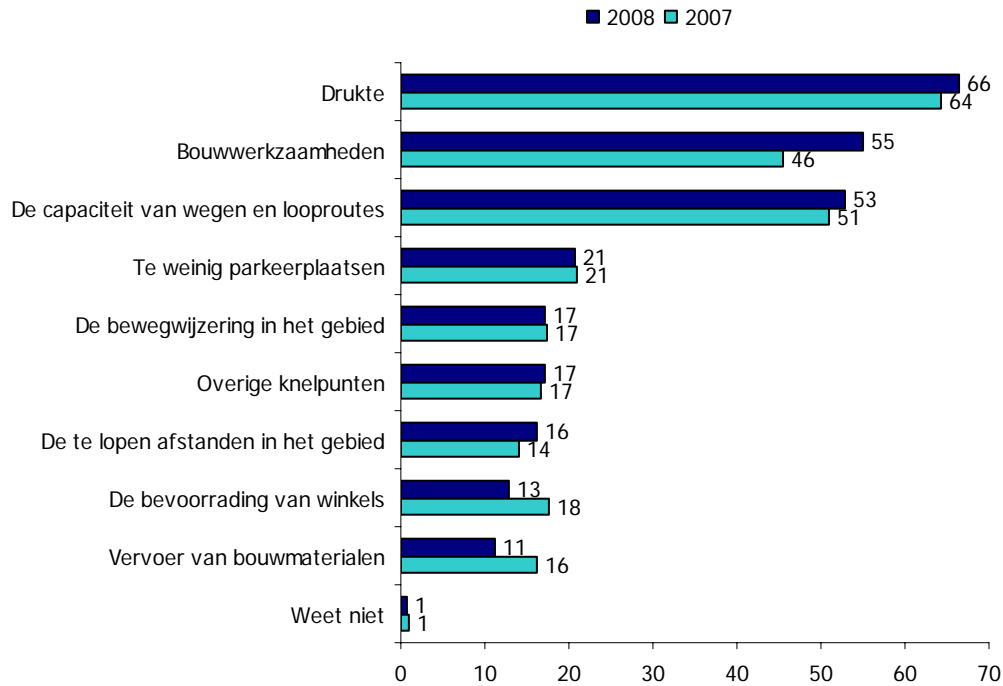
Drie op de tien personen ervaart knelpunten in de bereikbaarheid van bepaalde delen van het stationsgebied. Knelpunten worden met name onder de werknemers (53%) en bewoners (46%) in ruime mate ervaren; ongeveer een kwart (26%) van passanten geeft aan knelpunten te ervaren.

Figuur 5.4 Percentage respondenten dat knelpunten ervaart per type gebruiker

In figuur 5.4 wordt per type gebruiker aangegeven hoeveel procent knelpunten ervaart. Er is een stijging te zien van het aantal werknemers dat knelpunten ervaart (van 42% in 2007 naar 53% in 2008). Een soortgelijke toename is te zien onder de bewoners; van ongeveer eenderde (34%) in 2007 naar bijna de helft (46%) in 2008.

Figuur 5.5 Soorten knelpunten die worden ervaren

Basis: alle respondenten die knelpunten, gewogen naar type gebruiker.

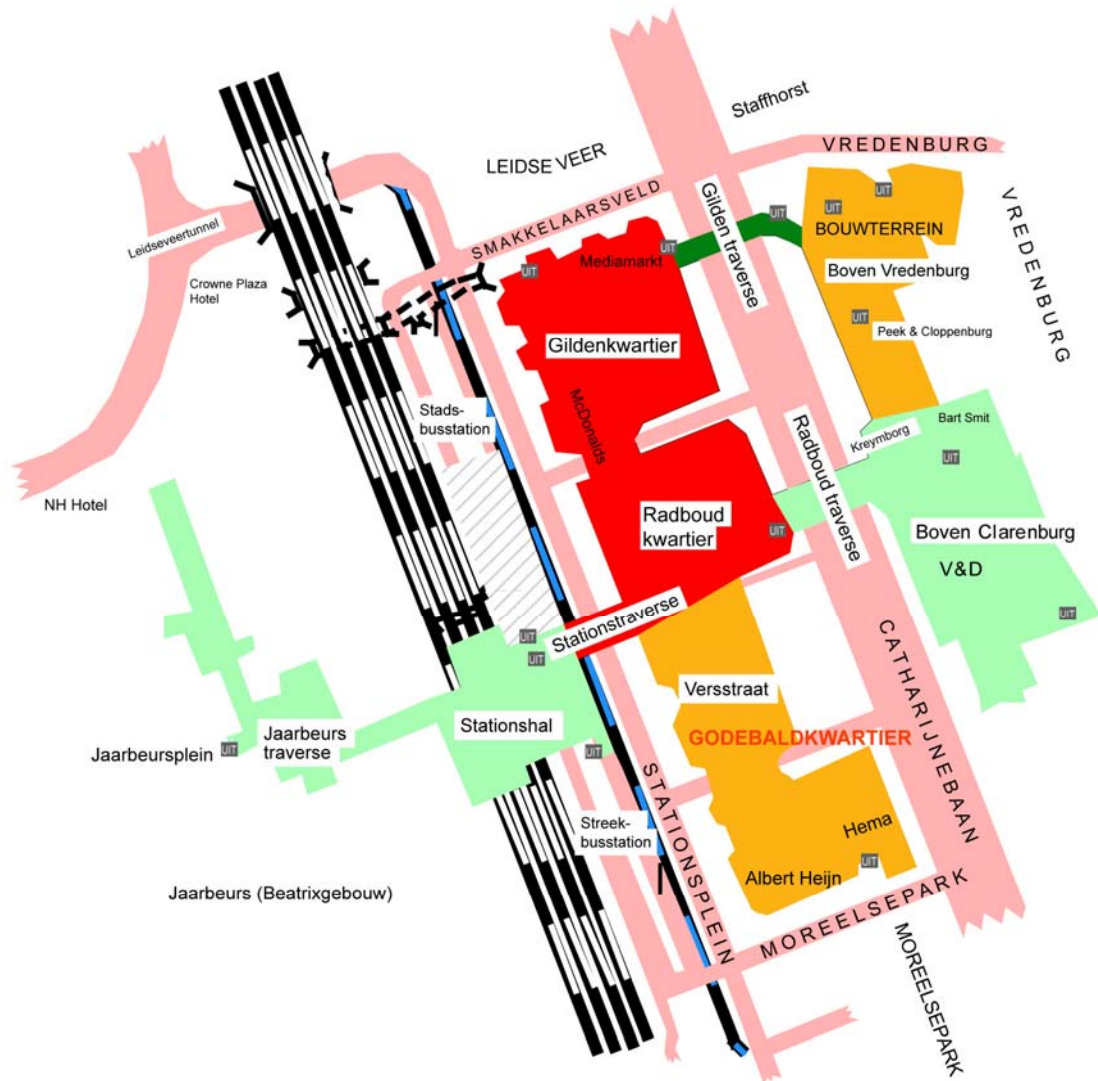
Tweederde van de respondenten die knelpunten ervaren, noemen de drukte als voornaamste knelpunt. De bouwwerkzaamheden (55%) worden daarna het meest genoemd; in 2007 was dit nog 46%. Als derde wordt de capaciteit van de wegen en looproutes in het gebied als knelpunt aangewezen (53%, dit is vergelijkbaar met vorig jaar).

Alles in ogenschouw nemend, is het duidelijk dat de bouwwerkzaamheden in 2008 toch een grotere invloed op het oordeel over de bereikbaarheid hebben dan het jaar ervoor. Daar staat tegenover dat de beoordeling van de bereikbaarheid in het algemeen gelijk is gebleven aan het voorgaande jaar. Daarnaast wordt de bereikbaarheid van de meeste bestemmingen binnen en rondom het stationsgebied door een meerderheid als (heel) goed beoordeeld. Echter, het percentage respondenten dat meent dat de bereikbaarheid van een aantal van deze bestemmingen is verslechterd, neemt toe. Daarnaast worden er meer knelpunten ervaren dan het jaar ervoor, met name door de werknemers en bewoners. Hoewel drukte nog steeds het meest genoemde knelpunt is, is de toename van het aantal personen dat bouwwerkzaamheden als knelpunt ervaart flink.

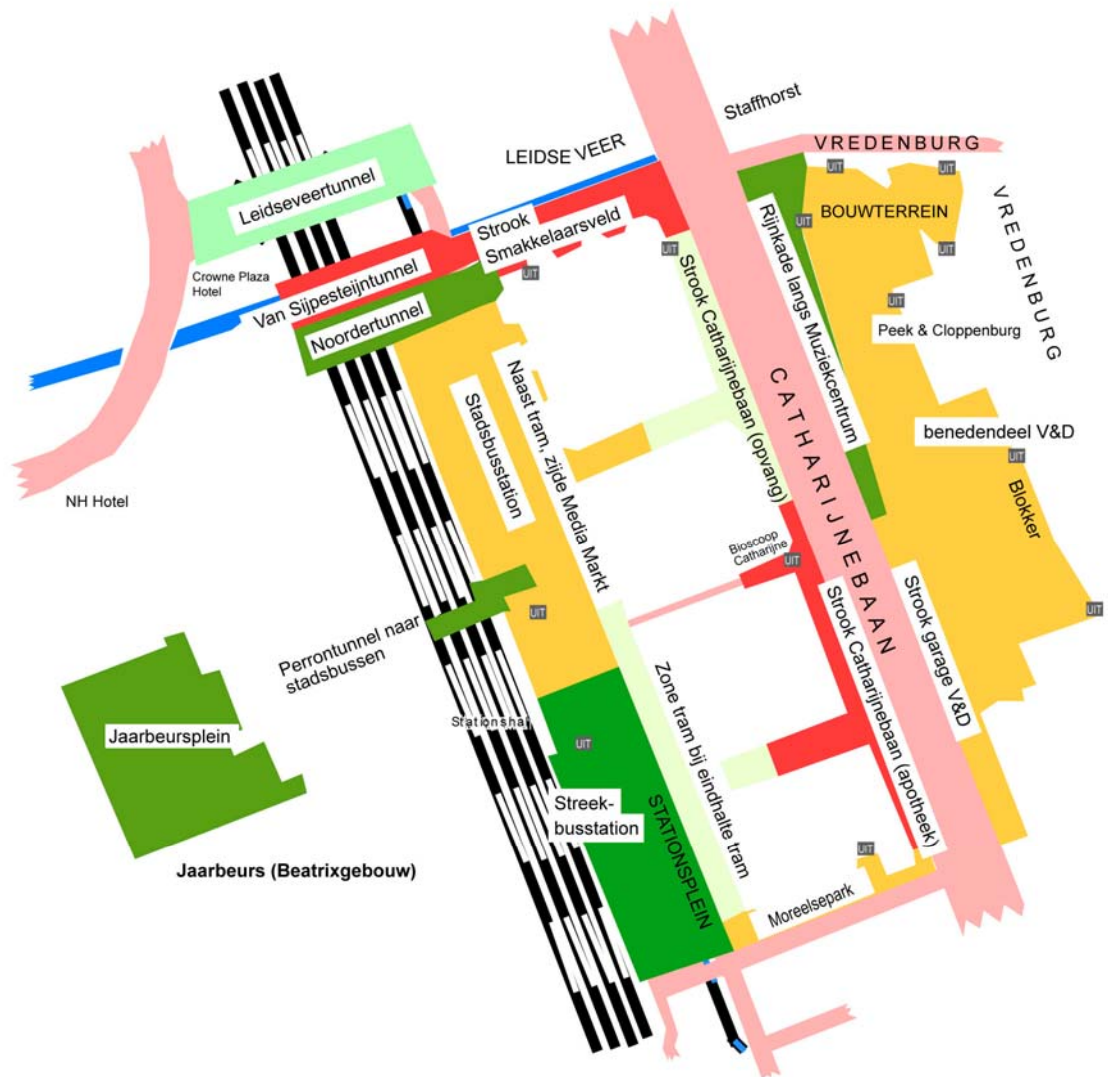
II RESULTATEN DEELGEBIEDEN

KAARTEN DEELGEBIEDEN

Kaart 1^e etage

Kaart begane grond

6 Bezoekfrequentie, vermijdingsgedrag en veiligheid per deelgebied

In dit hoofdstuk wordt per deelgebied bekeken hoe frequent het wordt bezocht, welke gebieden worden gemeden en wat de redenen daarvoor zijn, alsmede de ervaren veiligheidssituatie per deelgebied. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar de veiligheidssituatie zelf, maar ook naar de aspecten die daarmee samenhangen, zoals dat ook is beschreven in de voorgaande hoofdstukken voor het stationsgebied/Hoog Catharijne als geheel.

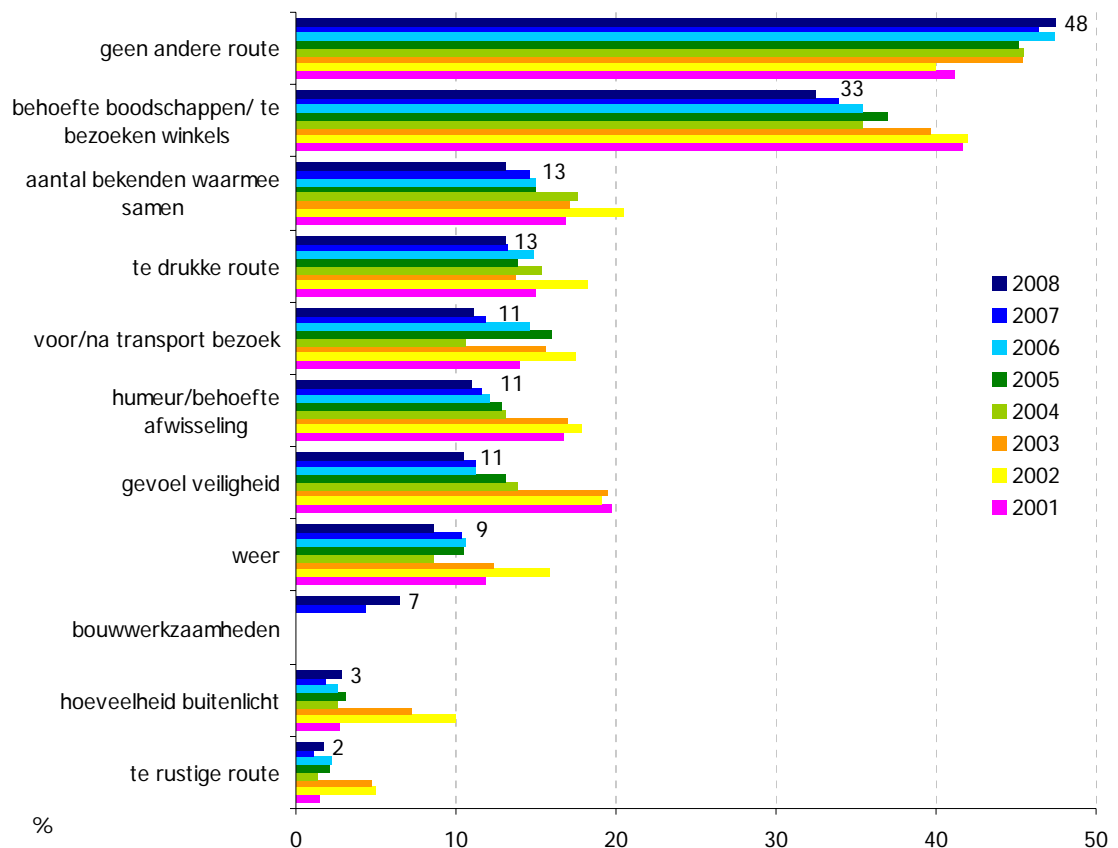
6.1 Vaak bezochte plaatsen in het gebied

Zowel het Vredenburg (9%) als het stadsbusstation (9%) worden door de meeste passanten gebruikt als doorgangsroute, gevolgd door het jaarbeursplein (7%), het streek-busstation (7%) en de Zuidertunnel (7%). Dit is vergelijkbaar met de routes die in 2007 het meest bezocht werden.

6.2 Plaatsen die worden gemeden

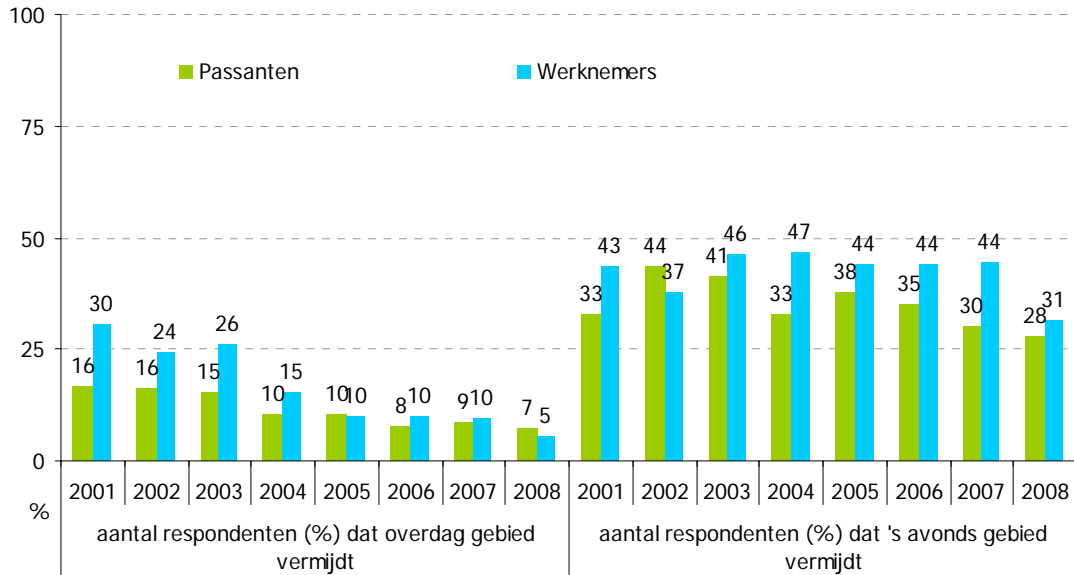
De reizigers en winkelbezoekers is gevraagd naar hun gebruikelijke route wanneer zij Hoog Catharijne of het stationsgebied bezoeken. Ongeveer de helft (52%) van deze passanten wijken soms van hun gebruikelijke route af en kiezen voor een alternatieve route. In Figuur 6.1 staan de redenen van de passanten om een alternatieve route te kiezen. De meest voorkomende reden (33%) waarom passanten een andere route kiezen is dat ze bepaalde boodschappen in bepaalde winkels willen doen. Het gevoel van veiligheid speelt bij één op de tien passanten een rol bij het kiezen van een weg door Hoog Catharijne en het stationsgebied. Dat zijn evenveel mensen als in 2007. Opvallend is dat de bouwwerkzaamheden dit jaar door 7% genoemd is als reden voor het bepalen van de te nemen route (in 2007 nog 4%).

Figuur 6.1 Omstandigheden waar de route mede van afhankelijk is (% respondenten)

Basis: alle passanten, niet gewogen.

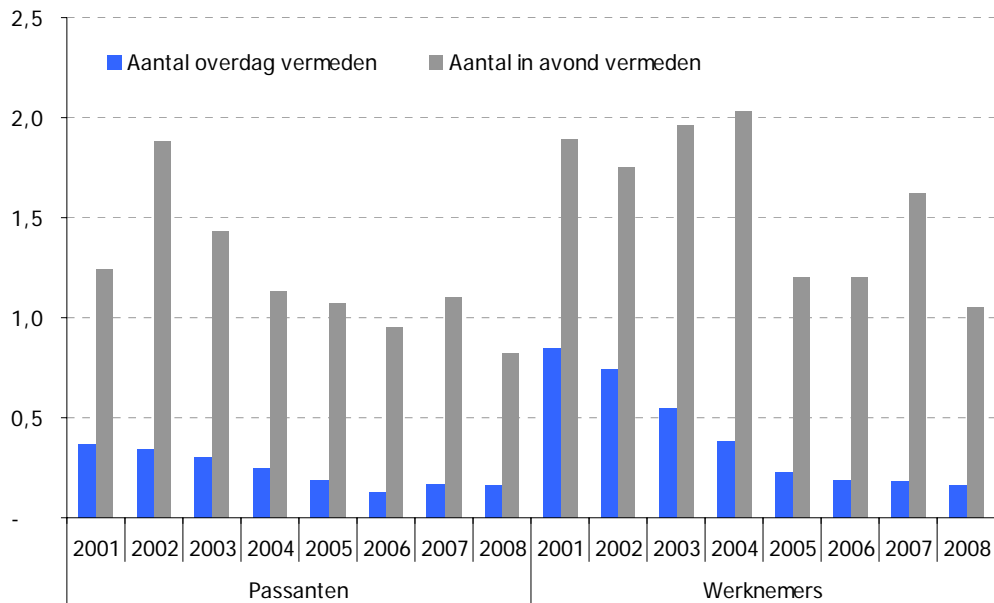
Figuur 6.2 Aantal personen dat gebieden vermijdt overdag en 's avonds

Basis: alle passanten en werknemers, niet gewogen.

Het aantal mensen dat overdag en 's avonds gebieden vermijdt, neemt af in 2008 (figuur 6.2). Dit lijkt samen te hangen met het verhoogde veiligheidsgevoel. Het aantal passanten dat overdag gebieden mijdt ligt op 7% (tegenover 9% in 2007). Onder de werknemers daalde het aantal vermijders van 10% in 2007 tot 5% in 2008. In de avonden worden doorgaans door meer mensen gebieden vermeden: 28% van de bewoners vermijdt 's avonds één of meer gebieden (30% in 2007). Onder de werknemers nam het aantal dat omloopt af van 44% in de laatste jaren tot 31% in 2008.

Figuur 6.3 Aantal vermeden gebieden (gemiddeld)

Basis: alle passanten en werknemers, niet gewogen.

In figuur 6.3 is te zien dat ook het gemiddeld aantal gebieden dat 's avonds vermeden wordt, een afname laat zien in 2008. Voor de passanten daalde het gemiddeld aantal in de avond gemeden gebieden van 1,1 in 2007 naar 0,8 in 2008. De werknemers geven aan 's avonds gemiddeld 1,1 gebieden te mijden; een daling ten opzichte van 2007 (1,6 gebieden). Het aantal overdag gemeden gebieden is voor beide groepen nagenoeg gelijk aan het aantal van 2007.

6.3 Deelgebieden die worden gemeden

In de volgende tabel is aangegeven welke deelgebieden worden gemeden, 's avonds of overdag. De cijfers zijn weergegeven voor passanten en werknemers, voor bewoners is het aantal waarnemingen te gering. Alleen de meest genoemde gebieden zijn in de tabel vermeld (de top drie bij "overdag" en gebieden door minimaal vijf procent van de passanten genoemd bij "na 9 uur 's avonds").

Tabel 6.2 Meest frequent vermeden gebieden (%)

	Passanten								Werknemers							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Overdag vermeden (top 3)																
Noordertunnel	4	4	2	3	2	1	2	2	5	3	6	4	1	2	3	2
Strook apotheker (Catharijnebaan)	4	4	4	3	1	1	2	2	5	3	4	3	3	2	2	1
Strook Catharijnebaan (opvang)	4	4	3	2	2	1	1	2	8	15	8	5	4	3	2	2
Na 9 uur 's avonds vermeden (door 5% of meer)																
Strook apotheker (Catharijnebaan)	10	13	15	10	9	7	10	9	8	6	17	14	12	7	15	10
Noordertunnel	10	15	11	10	9	9	11	8	12	9	12	16	13	12	20	13
Strook Catharijnebaan (opvang)	11	16	12	9	8	7	10	8	9	18	22	17	12	7	15	10
Strook naast tram (oprit platform)	11	14	9	9	7	6	9	8	13	9	15	19	12	8	16	6
Zone tram	10	12	10	8	8	6	8	6	6	5	15	19	12	11	16	6
Moreelsepark strook	8	9	7	7	6	4	7	6	4	4	11	10	6	6	12	8
Perrontunnel naar stadbus	6	8	6	7	7	8	7	6	6	4	7	11	11	8	11	8
Leidseveertunnel	3	8	6	5	6	5	8	6	6	4	8	11	5	4	14	10
Strook Smakkelaarsveld	8	15	9	7	6	6	9	5	13	13	16	14	8	9	12	8
Van Sijpesteijntunnel	3	8	6	4	3	4	7	5	10	6	9	12	8	9	11	10

Basis: alle waarnemingen, gewogen

Zoals ook bleek uit de voorgaande figuren, worden overdag minder gebieden gemeden dan 's avonds. Dit geldt voor zowel de passanten als de werknemers. Net zoals in 2007 is het percentage passanten en werknemers dat overdag gebieden vermijdt klein.

De afname van het aantal gebieden dat 's avonds wordt gemeden, is terug te zien in tabel 6.2; alle deelgebieden worden minder vermeden dan in 2007. De Noordertunnel wordt in 2008 door 8% van de passanten vermeden en is niet langer het meest vermeden gebied onder de passanten. Hoewel de Noordertunnel nog wel het meest gemeden deelgebied onder de werknemers is in 2008, geeft nu nog maar 13% van de werknemers aan het gebied 's avonds te vermijden (in 2007 was dit nog 20%). Daarnaast is vooral de daling van het aantal werknemers dat de zone bij de tram en de strook bij de oprit van het taxiplatform vermijdt; beiden van 16% in 2007 naar 6% in 2008.

6.4 De ervaren veiligheidssituatie per deelgebied

In deze paragraaf worden de belangrijkste aspecten van het onderzoek per (deel)gebied weergegeven (op basis van alle waarnemingen). Daarbij wordt een vergelijking gemaakt van de situatie in 2008 met die van het jaar ervoor (tabel 6.3) én een vergelijking van het (deel)gebied met het totaal, dus van alle gebieden tezamen, voor alleen 2008 (tabel 6.4).

Voor de volgende aspecten wordt de situatie in de (deel)gebieden weergegeven:

1. Gevoel van veiligheid
2. Het aantal voorvallen dat men in de afgelopen 12 maanden heeft gezien of zelf heeft meegemaakt
3. Het rondhangen van jongeren
4. De overzichtelijkheid van het gebied

Daarnaast is een aantal aspecten meegenomen die uit meerdere vragen zijn opgebouwd. Het gaat daarbij om de mening van de respondent over een 23-tal voorvallen, waarbij gevraagd is in hoeverre men van mening is dat deze voorvallen in de betreffende gebieden voorkomen. Deze 23 voorvallen zijn middels een statistische techniek⁴ samengevat in een vijftal hoofdaspecten (ook wel componenten of factoren genoemd). Deze hoofdaspecten en de voorvallen waar deze uit zijn samengesteld staan hieronder:

5. De mate waarin men geweld en overlast in het gebied ervaart (het gaat hier om de voorvallen diefstal, beroving met geweld, geweld zonder beroving, lastigvallen van mensen, vechtpartijen en drugs dealen)
6. In het gebied waargenomen beschadigingen (vernielingen, beschadiging van auto's, beschadiging van fietsen en diefstal van fietsen)
7. De zichtbaarheid van zwerfgedrag (rommel en vuil, slapers, rondhangen van verslaafden, zichtbaar drugsgebruik, bedelen)
8. Verloedering en geluidsoverlast (geluidsoverlast, bekladding, achterstallig onderhoud)
9. De (fysieke) inrichting van het gebied (verlichting/daglicht, breedte straten, overdekt zijn, bochten in straten, hoekjes en nisjes)

Leeswijzer tabellen 6.3 en 6.4:

De gegevens zijn op de volgende wijze gepresenteerd in de tabellen: er is per gebied (de rijen in de tabel) voor elk aspect (de kolommen in de tabel) getoetst of er:

- Sprake is van een statistisch significante verbetering dan wel verslechtering ten opzichte van het voorgaande jaar (tabel 6.3)
- Het (deel)gebied in 2008 significant beter dan wel slechter scoort ten opzichte van het stationsgebied/Hoog Catharijne als geheel (tabel 6.4)

Een statistisch significante verbetering is aangegeven door middel van een groen vakje met een plusteken, een statistisch significante verslechtering is weergegeven door middel van een rood vakje met een minteken. Per deelgebied is het aantal positieve en negatieve "scores" op de aspecten gesommeerd weergegeven in aparte kolommen.

⁴ Principale Componenten Analyse (PCA)

Voor de aspecten die uit meerdere voorvallen zijn samengesteld en waar sprake is van een significante ontwikkeling ten opzichte van vorig jaar (tabel 6.3) is bovendien door middel van een gekleurde stip (groen=positief, rood=negatief) aangegeven in welke specifieke voorvallen de ontwikkeling tot uitdrukking komt. Hetzelfde is gedaan voor tabel 6.4, de gekleurde stippen geven voor elk aspect aan bij welke specifieke voorvallen het deelgebied afwijkt van het totale stationsgebied/Hoog Catharijne.

Tabel 6.3 Ontwikkeling van de getoonde aspecten per (deel)gebied, situatie in 2008 ten opzichte van 2007

Gebied 2008 versus gebied 2007	Aantal negatieve scores	Aantal positieve scores	GEVOEL VEILIGHEID	AANTAL ZAKEN OVERKOMEN	RONDHANGEN JONGEREI	OVERZICHTELIJKHEID	GEWELD/OVERLAST (factor)	diefstal	beroving met geweld	geweld zonder beroving	lastgevallen	vechtpartijen	dealen	BESCHADIGINGEN (factor)	vernietelen	beschadigen auto's	beschadigen fietsen	stelen fietsen	ZWERFGEDRAG (factor)	rommel/vuil	slapers	rondhangen verslaafden	zichtbaar drugsgebruik	bedelen	VERLOEDERING (factor)	geluidsoverlast	bekladding	achterstallig onderhoud	INRICHTING (factor)	verlichting/daglicht	breedte straten	overdekt zijn	bochten in straten	hoekjes en nisjes	
Jaarbeursplein																																			
Jaarbeustraverse																																			
Stationshal																																			
Streekbusstation	1	1				-													+			•	•												
Zone tram bij eindhalte tram		1				+		•	•																										
Moreelsepark strook	1					-																													
Strook apotheker (Catharijnebaan)																																			
Versstraat (Hema, AH)		3	+		+														+	•	•	•	•	•											
Radboudkwartier	1				-																														
Radboudtraverse		1	+																																
Boven Clarenburg		1	+																																
Strook garages onder V&D																																			
Boven Vredenburg (P&C)																																			
Rijnkade langs muziekcentrum																																			
Gildentraverse																																			
Strook Catharijnebaan (opvang)																																			
Strook Smakkelaarsveld																																			
Strook naast tram (oprit platform)		4	+		+	+	•	•	•	•	•	•	•						+	•	•	•	•	•											
Gildenkwartier		1	+																																
Van Sijpesteijntunnel																																			
Noordertunnel																																			
Stadsbusstation		2				+	•	•					•	+	•	•	•																		
Taxiplatform																																			
Stationstraverse																																			
Leidseveertunnel		3				+	•	•					•	+	•	•	•	•	+	•	•	•	•	•											
Perrontunnel naar stadsbus																																			
Benedendeel V&D/P&C		2			+	+	•	•				•	•																						
Smakkelaarsveld	1													-			•																		

De groene hokjes met de plustekens geven een significante verbetering aan ten opzichte van 2007, de rode vlakken/mintekens geven een negatieve ontwikkeling aan. Bij de geclusterde vragen (factoren) wordt, als er sprake is van een significante ontwikkeling, tevens (middels een gekleurde stip) aangegeven welke van de deelaspecten waaruit de factor is samengesteld zijn verbeterd of verslechterd ten opzichte van 2007.

Tabel 6.4 De (deel)gebieden ten opzichte van het totaal voor de getoonde aspecten, situatie in 2008

Gebied 2008 versus totaal 2008	Aantal negatieve scores	Aantal positieve scores	GEVOEL VEILIGHEID	AANTAL ZAKEN OVERKOMEN	RONDHANGEN JOUWEREN	OVERZICHTELIJKHEID	GEWELD/OVERLAST (factor)	diefstal	beroving met geweld	geweld zonder beroving	lastigvallen	vechtpartijen	dealen	BESCHADIGINGEN (factor)	vernieuen	beschadigen auto's	beschadigen fietsen	stelen fietsen	ZWERFGEDRAG (factor)	rommel/vuil	slapers	rondhangen verslaafden	zichtbaar drugsgebruik	bedelen	VERLOEDERING (factor)	geluidsoverlast	bekladding	achterstallig onderhoud	INRICHTING (factor)	verlichting/daglicht	breedte straten	overdekt zijn	bochten in straten	hoekjes en nisjes		
Jaarbeursplein	1																																			
Jaarbeurstraverse		1																																		
Stationshal	1	2	+																																	
Streekbusstation	1																																			
Zone tram bij eindhalte tram	2	1																																		
Moreelsepark strook																																				
Strook apotheker (Catharijnebaan)																																				
Versstraat (Hema, AH)		7	+	+	+		+	•	•	•	•	•																								
Radboudkwartier	1	1		+	-																															
Radboudtraverse	1	6	+	+			+						•																							
Boven Clarenburg	1	2	+	+																																
Strook garages onder V&D																																				
Boven Vredenburg (P&C)																																				
Rijnkade langs muziekcentrum																																				
Gildentraverse																																				
Strook Catharijnebaan (opvang)	3												•																							
Strook Smakkelaarsveld	5	1	-	-			+																													
Strook naast tram (oprit platform)		2			+																															
Gildenkwartier		3	+																																	
Van Sijpesteijntunnel	1	1					+																													
Noordertunnel	2	2	-				+																													
Stadsbusstation	1																																			
Taxiplatform																																				
Stationstraverse		3	+	+																																
Leidseveertunnel	2	2					+																													
Perrontunnel naar stadsbus		3		+																																
Benedendeel V&D/P&C	2	1																																		
Smakkelaarsveld																																				

De groene hokjes met de plustekens geven aan dat het deelgebied significant beter scoort dan het stationsgebied/HC als geheel, de rode vlakken/mintekens geven een slechtere score aan. Bij de geclusterde vragen (factoren) wordt, als er sprake is van significante afwijking van het totale gebied, tevens (middels een gekleurde stip) aangegeven voor welke van de deelaspecten waaruit de factor is samengesteld dat geldt.

Tabel 6.3 en 6.4 kunnen als volgt worden samengevat:

Ontwikkeling ten opzichte van 2007

Ten opzichte van 2007 zijn er in tien gebieden een aantal verbeteringen opgetreden. De Versstraat bij de Hema en Albert Heijn (Godebaldkwartier) heeft zich op de punten veiligheidsgevoel, rondhangen van jongeren en zwerfgedrag positief verbeterd ten opzichte van vorig jaar. Ook de begane grond van het Gildenkwartier (bij de oprit naar het taxiplatform) heeft zich op deze punten gunstig ontwikkeld. Daarnaast is voor deze locatie het aantal waargenomen gewelds- en overlastincidenten afgenomen. Voor de Leidseveertunnel is er sprake van een positieve ontwikkeling voor de punten geweld/overlast, beschadigingen en zichtbaar zwerfgedrag. Die eerste twee punten 'geweld/overlast' en 'beschadigingen' zijn ook verbeterd op het stadsbusstation. De vier deelgebieden streekbusstation, strook bij het Moreelsepark, Radboudkwartier en Smakkelaarsveld scoren op één aspect minder goed dan vorig jaar.

Het stationsgebied/Hoog Catharijne heeft zich in zijn geheel op bijna alle punten positief ontwikkeld ten opzichte van 2007. Alleen op de punten overzichtelijkheid en inrichting kan geen significante verandering worden waargenomen.

Situatie in de deelgebieden ten opzichte van het totaal in 2008

Wanneer de deelgebieden worden vergeleken met het stationsgebied/Hoog Catharijne als totaal, dan kunnen de volgende gebieden als minder gunstige gebieden worden aangemerkt. Het betreft gebieden die op drie of meer aspecten negatief scoren ten opzichte van het totaal:

- De strook bij het Smakkelaarsveld
- De strook bij de Catharijnebaan (bij de zorgvoorziening)

Daarnaast is in de Noordertunnel het onveiligheidsgevoel net zoals in 2007 groter dan gemiddeld.

De strook bij het Smakkelaarsveld scoort op vijf punten slechter dan het totale gebied. Het gaat hier om het veiligheidsgevoel, het aantal zaken dat men is overkomen, het aantal waargenomen beschadigingen en zwerfgedrag en de inrichting. Specifiek worden er meer waargenomen beschadigingen en diefstal van fietsen gerapporteerd. Onder zichtbaar zwerfgedrag wordt met name rommel, verslaafden en zichtbaar drugsgebruik verstaan.

De strook bij de Catharijnebaan scoort blijft met name op het punt van zichtbaar zwerfgedrag achter bij de rest van het gebied. Deze achterstand wordt met name veroorzaakt doordat mensen hier vaker slapers, verslaafden en zichtbaar drugsgebruik hebben waargenomen.

De zone bij de tram blijft dit jaar enkel op de punten waargenomen beschadigingen en verloedering achter bij het totale gebied; in 2007 waren dit nog vijf punten.

De relatief gunstige gebieden (die op drie of meer aspecten positief scoren ten opzichte van het totaal) zijn:

- Versstraat (Hema en Albert Heijn)
- Radboudtraverse
- Perrontunnel naar de stadsbussen
- Gildenkwartier
- Stationstraverse

Opvallend is de ontwikkeling van de Versstraat (Godebaldkwartier). Dit gebied heeft zich op alle punten behalve overzichtelijkheid en beschadigingen gunstiger ontwikkeld dan het totale gebied.

De Radboudtraverse ten slotte scoort beter op de veiligheidsgevoel, aantal voorvallen meegemaakt, geweld/overlast, zichtbaar zwerfgedrag, verloedering en inrichting. Hier staat tegenover dat het gebied Radboudtraverse wel achterblijft op het punt van overzichtelijkheid ten opzichte van het gebied in zijn geheel.

Bijlagen

Respons

In onderstaande tabel is aangegeven wat de respons op de vragenlijsten per meting is geweest:

Tabel 1 Responsverantwoording

Steekproef	Jaar	Bruto aantal respondenten	Netto aantal respondenten	Aantal waarnemingen
Passanten	2008	1.500 (screening n=ca. 80.000)	922	2.016
	2007	1.493 (screening n=ca. 80.000)	927	2.133
	2006	1.050 (screening n=10.000)	911	2.146
	2005	950 (screening n=9.000)	789	2.040
	2004	918 (screening n=9.000)	823	1.804
	2003	877 (screening n=8.000)	742	1.866
	2002	925 (screening n=9.000)	829	2.184
	2001	801 (screening n=7.000)	658	1.653
	Werknemers	2008	2.026	128
2007		3.176	156	371
2006		2.900	217	399
2005		2.900	291	526
2004		2.900	335	601
2003		2.900	248	567
2002		1.900	499	1.336
2001		1.300	279	766
Bewoners	2008	428	61	156
	2007	355	38	96
	2006	215	35	84
	2005	215	40	95
	2004	215	44	91
	2003	215	39	105
	2002	215	69	182
	2001	215	98	259

Het totaal aantal respondenten ligt op hetzelfde niveau als in de afgelopen jaren. Het aantal werknemers in het onderzoek is in 2008 lager dan in voorgaande jaren. Het aantal bewoners is laag, maar ligt wel hoger dan eerdere jaren. Het aantal bewoners is niet in elke tabel en figuur opgenomen, omdat het aantal te klein is. Waar mogelijk wordt de ontwikkeling van de bewoners in tekst globaal aangeduid.

Bewoners kregen dit jaar direct een Iris-cheque ter waarde van vijf euro met de vragenlijst meegestuurd. Gezien de hogere respons onder de bewoners heeft dit responsbevorderend gewerkt

Door het aanbieden van een beloning (verloting van Iris-cheques) is getracht de teruglopende respons onder werknemers het hoofd te bieden, maar helaas moet geconstateerd worden dat de trend van een dalende respons hiermee niet een halt is toegeroepen. Enige logica zit daar wel in: jaarlijks wordt dezelfde (kleine) groep bedrijven voor deelname aangeschreven. Bovendien blijkt het moeilijk om via werkgevers de werknemer zover te krijgen om uiteindelijk deel te nemen. Een kritische analyse van het nut van jaarlijkse bevraging van deze twee doelgroepen lijkt ons wel wenselijk. Ook valt een andere, meer persoonlijke interviewmethode wellicht te overwegen om te komen tot een betere respons.

Periode veldwerk

Het veldwerk vond net als voorgaande jaren plaats in de periode voorafgaand aan de schoolvakantie. Dit jaar startte het veldwerk begin juli.

Het rapport

Dit rapport betreft de achtste meting. De resultaten staan beschreven in de hoofdstukken 2 t/m 6. Bij de bespreking van de deelgebieden worden de uitkomsten niet naar de gebruikersgroepen onderscheiden. De reden hiervoor is dat anders voor veel gebieden onvoldoende waarnemingen voorhanden zijn. De meeste waarnemingen zijn afkomstig van het onderzoek onder passanten.

Afwijkingen van de uitkomsten van de voorgaande metingen

Om de jaren goed te kunnen vergelijken zijn de gegevens gewogen naar de verhouding van de bezochte gebieden zoals deze in 2008 geldt. Hierdoor kunnen de resultaten over 2001 tot en met 2007 in enige mate afwijken van wat in de rapporten over deze jaren is gepubliceerd.

Uitleg analyses

Factor analyse/Principale Componenten Analyse

In het onderzoek wordt een breed scala aan veiligheidsaspecten meegenomen. Vraag 11 behandelt verschillende aspecten die in drie groepen vallen: inschatting van het voorkomen van vervelende voorvallen, waarneming van verloedering en een beoordeling van de inrichting van het gebied. In totaal gaat het hier om 26 verschillende aspecten. Bouwoverlast is in verband met de vergelijkbaarheid niet meegenomen in de analyse. Om de rapportage van deze aspecten te vereenvoudigen is ervoor gekozen om met behulp van factor analyse⁵ de aspecten terug te brengen naar een vijftal factoren. De waarde van de factoren is het gemiddelde van de variabelen die onderdeel van de factor zijn.

In voorgaande jaren zijn de volgende factoren gehanteerd:

1. geweld/overlast: vermoed geweld en overlast die in het gebied kunnen voorkomen (6 vragen: diefstal, beroving met geweld, geweld zonder beroving, lastigvallen, vechtpartijen, dealen);
2. beschadiging: vermoede beschadigingen in het gebied (4 vragen: vernielen, beschadigen auto's, beschadigen fietsen, stelen fietsen);
3. zichtbaarheid zwerfgedrag: de zichtbaarheid van zwerfgedrag in het gebied (5 vragen: rommel/vuil, slapers, rondhangen verslaafden, zichtbaar drugsgebruik, bedelen);
4. verloedering omgeving: de verloedering en overlast van geluid in het gebied (3 vragen: bekladding, achterstallig onderhoud, geluidsoverlast);
5. inrichting: de (fysieke) inrichting van het gebied (5 vragen: breedte straten, overdekt zijn, bochten in straten, hoekjes en nisjes, verlichting/daglicht).

⁵ Er is gekozen voor een principal component analysis met een Varimax rotatie.

Vragenlijst

/Indien via internetpanel:

Uit de vragen die wij u recentelijk via Internet hebben gesteld blijkt dat u regelmatig in de buurt van het Station Utrecht Centraal of Hoog Catharijne komt.

/Iedereen:

Nu willen wij u een aantal vragen over deze bezoeken stellen. De eerste vraag gaat over het doel van uw bezoeken.

1. Wat is de belangrijkste reden dat u wel eens in dit gebied komt? Als u hierbij meerdere doelen tegelijkertijd combineert kunt u meerdere antwoorden aanklikken.
 - Reizen met trein, bus, tram of taxi (te reizen met het openbaar vervoer)
 - Wegbrengen van reizigers (reizigers weg te brengen)
 - Parkeren van auto in een parkeergarage van het gebied (auto te parkeren)
 - Winkelen in Hoog Catharijne of op het station (te winkelen)
 - Bezoeken aan bioscoop, theater of restaurant in het gebied (uit te gaan)
 - Loop door het gebied (door het gebied te lopen)
 - Rijd (fiets/auto) door het gebied (door het gebied te rijden)
 - Loop of rijd (fiets/auto) langs het gebied (langs het gebied te lopen of te rijden)
 - Werk op Hoog Catharijne of op het station (werken)
 - Woon op Hoog Catharijne (wonen)
 - overig, te weten:

/Indien reist met openbaar vervoer:

2. U heeft aangegeven dat u regelmatig in het gebied komt om te reizen met het openbaar vervoer. Stapt u dan meestal over? (meer antwoorden mogelijk)
 - Ja, stap over van trein op trein
 - Ja, stap over van trein op tram of bus (of andersom)
 - Ja, stap over van bus of tram op andere bus of tram (of andersom)
 - Nee, stap niet over

3. Wij willen van u weten wat u van Hoog Catharijne en het station Utrecht Centraal als geheel vindt. Kunt u aan de volgende zaken een rapportcijfer van 1 tot 10 geven (van zeer slecht tot zeer goed).
 - De sfeer
 - De winkelmogelijkheden
 - De bereikbaarheid van het gebied
 - De veiligheid
 - De uitgaansmogelijkheden
 - De overstapmogelijkheden
 - Schoon en heel

/_____/ (cijfer)
 Weet niet/geen oordeel

4a. Vindt u dat het gebied de afgelopen 12 maanden vooruit of achteruit is gegaan of is er volgens u geen verschil?

- Gebied is vooruit gegaan
- Gebied is gelijk gebleven
- Gebied is achteruit gegaan

/indien gebied vooruit/achteruit:

4b. Kunt u aangeven waarom u vindt dat het gebied de afgelopen 12 maanden <tekstsubstitutie: vooruit/achteruit> is gegaan?

Weet niet

/_____ / (antwoordvak)

U heeft zojuist aangegeven dat de belangrijkste reden(en) om het gebied te bezoeken is/zijn om <...antwoorden van vraag 1, bij meervoud: 'redenen', 'zijn' en 'en' toevoegen ...>.

5. Heeft u hierbij meestal een vaste route als u door het station Utrecht Centraal en Hoog Catharijne komt of is de route mede afhankelijk van omstandigheden?

- meestal een vaste route (los van de omstandigheden)
- route mede afhankelijk van omstandigheden zoals (kies één of meer van de volgende)
- doel van het bezoek
- te drukke route
- te rustige route
- gevoel van veiligheid
- aantal bekenden waarmee ik dan samen ben
- hoeveelheid buitenlicht
- behoefte aan boodschappen / te bezoeken winkels
- voor- en na transport voor het bezoek
- weer
- humeur/behoefte aan afwisseling
- bouwwerkzaamheden
- anders, namelijk:

6. Welke route in het gebied gebruikt u doorgaans als u het station Utrecht Centraal en Hoog Catharijne bezoekt om te <...antwoorden van vraag 1, bij meervoud: 'redenen', 'zijn' en 'en' toevoegen ...>?

- op kaart intekenen/aangeven: route, ingang en uitgang
- kent de route onvoldoende / komt te weinig voor vaste route / geen vaste route (label op kaart)

/Indien niet altijd een vaste route:

7. Welke alternatieve route in het gebied gebruikt u wel eens als u het station Utrecht Centraal en Hoog Catharijne bezoekt om te <...antwoorden van vraag 1, bij meervoud: 'redenen', 'zijn' en 'en' toevoegen ...>?

- op kaart belangrijkste alternatieve route intekenen/aangeven: route, ingang en uitgang

/Indien niet altijd een vaste route:

8. Waarom gebruikt u wel eens deze alternatieve route als u door het station Utrecht Centraal en Hoog Catharijne komt om te <...doelen voor vraag 5 beschreven...>?

- te drukke route
- te rustige route
- gevoel van veiligheid
- als ik met te weinig mensen ben om me veilig te voelen
- hoeveelheid daglicht
- behoefte aan boodschappen / te bezoeken winkels
- voor- en na transport voor het bezoek
- weer
- humeur/behoefte aan afwisseling
- bouwwerkzaamheden
- anders, te weten:

Random selectie van maximaal 4 gebieden per respondent, voor elk gebied vraag 9-12 herhalen. Uitgesloten worden gebieden die matig worden bezocht.

9. Wij willen u nu een aantal vragen stellen over de veiligheid in <...gebied...> op het moment dat u doorgaans hier komt. Voelt u zich hier wel eens onveilig?

- ja
- nee

/Indien wel eens onveiligheid:

10. Voelt u zich hier vaak, soms of zelden onveilig?

- vaak
- soms
- zelden

/Selectie onveilig soms of vaak

- 12c. Wat is de reden dat u zich wel eens onveilig voelt?

- 12b. Waren de onderstaande zaken van toepassing voor dit gebied toen u hier voor het laatste kwam?

- Verbouwingen / werkzaamheden: ja/nee
- Drukke van mensen, auto's of fietsen ja/nee

11. De volgende vragen gaan over vervelende voorvallen, die in het gebied <...gebied...> op het moment dat u doorgaans hier komt, kunnen voorkomen. Wij zouden willen weten of deze hier naar uw eigen idee vaak, soms, bijna nooit, of nooit voorkomen.

A.

- diefstal (o.a. zakkenrollerij)
- beroving met gebruik van geweld
- gebruik van geweld zonder beroving (o.a. molesteren)
- lastig gevallen worden (o.a. vervelende opmerkingen, blokkeren doorgang, hosselen)
- vechtpartijen
- dealen
- vernielingen (o.a. straatmeubilair, plantenbakken)
- beschadiging van auto's (alleen buiten)
- beschadiging van fietsen (alleen buiten)
- fietsendiefstal (alleen buiten)

B.

De volgende vragen gaan over uw waarneming van de mate van verloedering in het gebied <...gebied...>. U kunt weer uit dezelfde antwoordmogelijkheden kiezen.

- rommel en vuil
- slapende mensen
- rondhangen van verslaafden
- rondhangen van jongeren
- zichtbaar gebruik van drugs
- bedelen
- geluidsoverlast
- bekladding van muren en/of gebouwen
- achterstallig onderhoud
- bouwoverlast

Antwoordcategorieën:

1. komt vaak voor
2. komt soms voor
3. komt (bijna) nooit voor
4. weet niet/geen mening

C.

De volgende vragen gaan over de inrichting in het gebied <...gebied...>. U kunt nu uit andere antwoordmogelijkheden kiezen. U kunt aangeven of u deze heel prettig, gewoon prettig, onplezierig of heel onplezierig vindt.

- De verlichting/toelaten van daglicht
- De breedte van de straten
- Het overdekt zijn (niet voor buiten)
- De aanwezigheid van straten met bochten erin
- De aanwezigheid van hoekjes en nisjes
- De overzichtelijkheid

Antwoordcategorieën:

1. heel prettig
2. gewoon prettig
3. onplezierig
4. heel onplezierig
5. weet niet/geen mening

12a. Zojuist hebben wij u gevraagd naar het vóórkomen van vervelende voorvallen in het gebied <...gebied...>. Nu willen wij weten wat u in de afgelopen 12 maanden hier zelf heeft meegemaakt. Bent u in deze periode in dit gebied zelf slachtoffer van een vervelend voorval geweest? Zo, ja wat?

- niets overkomen
- overkomen: Lijst van vorige vraag (1e blok vraag 11)
- overkomen: nog anders

13. De volgende vragen gaan weer over het hele gebied van Hoog Catharijne en het station Utrecht Centraal. Kunt u op de kaart aangeven welke plekken u in dit gebied overdag vermijdt of zou vermijden?

- komt overdag niet in dit gebied
- vermijdt overdag geen enkele plek
- vermijdt plekken
- op kaart intekenen/aangeven welke plekken worden vermeden

14. Kunt u op de kaart aangeven welke plekken in dit gebied u na negen uur 's avonds vermijdt of zou vermijden?

- komt na negen uur 's avonds niet in dit gebied
- vermijdt na 9 uur 's avonds geen enkele plek
- vermijdt na 9 uur 's avonds plekken
- op kaart intekenen/aangeven welke plekken worden vermeden

15. De laatste vragen gaan over daklozen en verslaafden op Hoog Catharijne of op het station. Wilt u steeds aangeven of het beschrevene voor u van toepassing is?
- ik word wel eens aangesproken om een daklozenkrant te kopen
 - ik word wel eens gevraagd om geld
 - ik zie wel eens verslaafden drugs gebruiken
 - ik weet een opvangcentrum voor daklozen en verslaafden op Hoog Catharijne of op het station Utrecht Centraal

16. Kunt u voor de volgende voorzieningen voor daklozen en drugsverslaafden aangeven of u deze kent? Voor werknemers / bewoners (op basis van de wachtwoorden): Ervaart u overlast van dit centrum?
- Bureau Dagloon op locatie De Stek (bij Sijpesteijntunnel, tussen hotel en spoor)
 - Zorgcentrum de Singel (Catharijnesingel vrij snel na het Smakkelaarsveld)
 - Geen van deze

/Voor iedereen:

17a Ziet u wel eens jongeren doelloos rondhangen in Hoog Catharijne of het Station Utrecht Centraal?

- Ja
- Nee
- Weet niet

/Indien jongeren ziet rondhangen:

17b1 Ervaart u overlast van deze jongeren? Ja / nee / weet niet

17b2 Wordt u door deze jongeren wel eens agressief benaderd? Ja / nee / weet niet

17b3 Wordt u door deze jongeren wel eens geïntimideerd? Ja / nee / weet niet

17b4 Wordt u door deze jongeren wel eens aangesproken? Ja / nee / weet niet

/Indien jongeren ziet rondhangen:

17c Wat voor jongeren zijn het volgens u?

-

/Iedereen:

18 Heeft u de afgelopen 12 maanden naar aanleiding van gebeurtenissen in het stationsgebied of in Hoog Catharijne aangifte gedaan bij de politie of klachten gemeld, bijvoorbeeld bij het wijkbureau?

- Geen aangifte gedaan of klachten geuit
- Aangifte gedaan bij de politie
- Klachten gemeld

- 19 Wordt er volgens u in het stationsgebied of in Hoog Catharijne gebruik gemaakt van cameratoezicht in de publiektoegankelijke ruimten?
- Ja
 - Nee
 - Weet niet

/Indien bewust van het cameratoezicht:

19a In welke van de volgende gebieden heeft u wel eens camera's gezien?

- Plein Vredenburg
- Vredenburg noordelijk gedeelte (van Stafhorst naar C&A, rondom de weg)
- Smakkelaarsveld/Catharijnesingel (op straat)
- Moreelsepark/Catharijnesingel
- Van Sijpesteijntunnel
- Hoog Catharijne (overdekte winkelgedeelte en buiten langs de gebouwen zelf)
- NS-station (perrons, gangen en stationshal)
- Busstation (op de overdekte en niet overdekte bushaltes/perrons)
- Catharijnesingel,
- Moreelsepark,
- Smakkelaarsveld,
- Jaarbeursplein
- Geen van deze

19b Hoe denkt u over cameratoezicht in een gebied zoals het stationsgebied van Utrecht en Hoog Catharijne? (vink aan)

- verhoogt gevoel van veiligheid
- vergroot reactiesnelheid van de politie
- vergroot de pakkans van daders
- bedreigt de privacy
- vergroot de veiligheid zelf niet (wellicht wel het gevoel)
- anders
- geen van deze
- weet niet

20. Wat vindt u op dit moment van de bereikbaarheid van de volgende bestemmingen in het stationgebied? Neem ook eventuele tijdelijke veranderingen in uw oordeel mee. U kunt aangeven of u deze heel goed, goed, niet goed/ niet slecht, slecht of heel slecht vindt. Indien de vraag voor u niet van toepassing is kunt u 'n.v.t.' aanklikken.

- De parkeergarages (met de auto)
 - Het platform om mensen met de auto te brengen/op te halen (taxistandplaats)
 - Het treinstation (lopend door het gebied)
 - Het stadsbusstation (lopend door het gebied)
 - Het regionale busstation (lopend door het gebied)
 - Een tramhalte (lopend door het gebied)
 - De fietsenstallingen (lopend of fietsend)
 - De uitgaansgelegenheden zoals bioscoop, theater, muziekcentrum, restaurants, casino (lopend door het gebied)
 - vraag per groep: De <...voor passanten: winkels (lopend door het gebied), voor werknemers:... kantoren (lopend door het gebied), voor bewoners:woningen (lopend door het gebied)...>
 - Fietsen naar bestemmingen buiten het gebied
 - Lopen naar bestemmingen buiten het gebied
 - De markt
1. heel goed
 2. goed
 3. niet goed / niet slecht
 4. slecht
 5. heel slecht
 8. n.v.t.

21. Van welke bestemmingen is naar uw mening de bereikbaarheid in het afgelopen jaar verslechterd, verbeterd of gelijk gebleven? Ook tijdelijke veranderingen tellen mee. Als u geen weet heeft van de toestand van een jaar geleden, kunt u 'weet niet' aanklikken.

- <...items van voorgaande vraag (exclusief antwoorden waar n.v.t. is aangegeven)...>

23a. Ervaart u doorgaans knelpunten in de bereikbaarheid van bepaalde delen van het gebied?

- Ja
- Nee
- Weet niet

Selectie V23a=ja, ervaart knelpunten

23b. Om welke knelpunten gaat het dan?

- vervoer van bouwmaterialen
- bouwwerkzaamheden
- de bevoorrading van winkels
- drukte
- de capaciteit van wegen en looproutes
- de te lopen afstanden in het gebied
- te weinig parkeerplaatsen
- de bewegwijzering in het gebied
- overig, namelijk:
- weet niet

Voor bewoners en werknemers toevoegen de vragen (op basis van de wachtwoorden):

1. Wat is uw geslacht? 1 man 2 vrouw
2. In welk jaar bent u geboren?
3. Uit hoeveel personen bestaat uw huishouden, inclusief uzelf?
4. Bewoners: Hoeveel jaar woont u momenteel in uw huidige woning?
5. Werknemers: Hoeveel jaar werkt u op deze plaats?
De volgende vragen a-b met de antwoorden: zeer tevreden (1), tevreden, niet tevreden/niet ontevreden, ontevreden, zeer ontevreden (5).
 - a. Bewoners: Hoe tevreden bent u over uw directe woonomgeving in het algemeen?
 - b. Werknemers: Hoe tevreden bent u over de directe omgeving van uw kantoor of winkel?
Bewoners: In welke straat woont u momenteel?
Werknemers: Bij welk bedrijf of winkel werkt u momenteel? Indien groot: Bij welke afdeling werkt u?

Dit was de laatste vraag. Bedankt voor uw medewerking. U kunt dit venster sluiten door op Volgende te klikken.